

รายงานการประชุมรัฐสภา

ครั้งที่ ๒/๒๕๒๓ (สมัยสามัญ)

วันศุกร์ที่ ๒๓ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๒๓

ณ ที่รัฐสภา

เริ่มประชุมเวลา ๑๐.๐๐ นาฬิกา

จำนวนสมาชิกที่มาประชุมทั้งหมดที่ลงชื่อไว้เมื่อเลิกประชุม ๔๔๔ คน

ประธานรัฐสภา : บัดนี้มีสมาชิกรัฐสภาครบองค์ประชุมแล้ว ผมขอเปิดประชุมครับ

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุม ไม่มี

ต่อไปนี้เป็นเรื่องด่วนคือ ๑. พิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๖ ลงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๑๕ (ฉบับที่ . .) พ.ศ. . . . (คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ)

๒. พิจารณาร่างพระราชบัญญัติโอนกิจการบริหารของกรุงเทพมหานครไปเป็นของทบวงนครบาล สำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. . . . (คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ)

แต่เนื่องจากพลตรี ประมวล อติเรกสาร รองนายกรัฐมนตรี ได้มีหนังสือด่วนมาก ที่ สร. ๐๒๐๓/๔๑๐๐ ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๒๓ ขอลถอนร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับนี้กลับไปเพื่อคณะรัฐมนตรีชุดใหม่พิจารณาอีกครั้งหนึ่ง ชุดใหม่ที่ว่าก็คือชุดปัจจุบันนี้ครับ ไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงอะไรกันอีกหรือครับ อย่าเพิ่งตกใจแต่ตามข้อบังคับ ข้อ ๔๐ กำหนดไว้ว่า "ผู้เสนอญัตติอาจถอนญัตติของตนได้ก่อนถึงวันนัดประชุมพิจารณาญัตตินั้น แต่ถ้าถึงวันนัดประชุมแล้วจะถอนได้ก็ต่อเมื่อได้รับความ

ยินยอมของที่ประชุม” เนื่องจากว่า ๒ ญัตตินี้ได้บรรจุไว้ในระเบียบวาระแล้ว ถ้าจะให้
รัฐบาลถอนไปก็ต่อที่ประชุมอนุมัติ ผมจึงได้ขอแก้ไขญัตติที่ประชุม ท่านรองนายกรัฐมนตรี
รัฐมนตรีจะมีอะไรชี้แจงเพิ่มเติมหรือไม่ครับ

พลตรี ประมวล อติเรกสาร (รองนายกรัฐมนตรี) : ท่านประธานที่เคารพ
ตามที่รัฐบาลได้ทำหนังสือขอลอนร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับนี้ไปนั้น ก็เนื่องจากว่า
เป็นร่างพระราชบัญญัติซึ่งเกี่ยวโยงไปถึงร่างพระราชบัญญัติซึ่งทางรัฐสภาได้อนุมัติไปใน
หลักการให้คณะกรรมการพิจารณา คือร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยกาที่จะจัดตั้งทบวง
กทม. แล้วทีนี้ก็มีทั้งของรัฐบาลที่เสนอมาและของสมาชิกที่เสนอ แต่ว่าทั้ง ๒ ฉบับนั้น
คณะกรรมการพิจารณาแล้วยังไม่สามารถที่จะจัดรวมกันได้ ก็ทำให้เกิดข้อขัดข้อง และ
นอกจากนี้เมื่อมีข้อขัดข้อง ก็ได้ทราบว่าการพิจารณาสามารถได้เสนอมา...

ประธานรัฐสภา : เสนอมาแล้ว ผมจะเรียนที่ประชุมในโอกาสต่อไป หลัง
จากเรื่องนี้แล้ว

พลตรี ประมวล อติเรกสาร (รองนายกรัฐมนตรี) : คือเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้อง
กัน เมื่อทั้ง ๒ ฉบับนี้ไม่สามารถจะพิจารณาต่อไป ทางรัฐบาลเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติ
ทั้ง ๒ ฉบับนี้ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกัน ก็จำเป็นที่จะต้องขออนุมัติจากรัฐสภาขอลอนเอาไปเพื่อ
ประกอบในการพิจารณาใหม่อีกครั้งหนึ่ง จึงเรียนให้ท่านสมาชิกได้ทราบ

นายบัญญัติ เกสรทอง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เพชรบูรณ์) : ท่านประธาน
ที่เคารพ กระผม บัญจะ เกสรทอง จากเพชรบูรณ์ พรรคเกษตรสังคม กระผมขอ
ประธานทราบเรียนว่ากระผมไม่เห็นด้วยกับการที่รัฐบาลจะมาขอลอน ร่างพระราชบัญญัติ
ทั้ง ๒ ฉบับนี้ เพราะว่าร่างพระราชบัญญัติ ทั้ง ๒ ฉบับนี้ผ่านไปยังชั้นคณะกรรมการ
พิจารณาแปรญัตติแล้ว

ประธานรัฐสภา : ขอประธานโทษครับคุณบัญญัติ ๒ ฉบับนี้ยังครับ ที่จะขอ
ลอนใหม่ยังกาลข้างหน้า สำหรับ ๒ ฉบับนี้ยังไม่ผ่านการพิจารณา เป็นเรื่องเสนอเข้า
มาใหม่แล้วก็ขอลอนไปเพราะเกี่ยวข้องกับเรื่องเก่า มีอยู่ว่าสภาจะยินยอมให้รัฐบาลลอน

หรือไม่เท่านั้นแหละครับ จะมีท่านผู้ใดแสดงความคิดเห็นหรือมีความเห็นเป็นอย่างอื่นอีกหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

ประธานรัฐสภา : เมื่อไม่มีท่านผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่น ผมจะขอมติจากที่ประชุมว่าที่ประชุมจะยินยอมให้รัฐบาลถอนร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับนี้ไปก่อนหรือไม่ ท่านผู้ใดเห็นสมควรว่าให้รัฐบาลถอนไปได้ โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๒๑๔ คน)

ประธานรัฐสภา : ท่านผู้ใดเห็นว่าไม่ยินยอมให้ถอนไป โปรดยกมือขึ้น

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ประธานรัฐสภา : ไม่มี เป็นอันว่าที่ประชุมลงมติเป็นเอกฉันท์ให้รัฐบาลถอนร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับไปได้

ที่นี้ก็ต้องไป लेकरคืออีกเรื่องหนึ่ง เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับร่างทั้ง ๒ ฉบับที่สภามีมติให้ถอนไปแล้ว คือร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบบริหารราชการในกรุงเทพมหานคร พ.ศ. . . . (คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัตินครหลวง พ.ศ. . . . (หม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช เป็นผู้เสนอ) ทั้ง ๒ ฉบับนี้สภาลงมติรับหลักการแล้ว แล้วส่งให้คณะกรรมการวิสามัญพิจารณา ผมได้รับหนังสือจากประธานคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาแห่งพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับนี้ แม้ว่าร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับนี้มีหลักการบางประการเหมือนกัน แต่โครงสร้างและสาระสำคัญแตกต่างกันมาก ถ้าจะพิจารณาแก้ไขปรับปรุงให้อยู่ในร่างพระราชบัญญัติเดียวกัน โดยถือร่างของคณะรัฐมนตรีเป็นหลัก ก็ก่อให้เกิดความยุ่งยากในการพิจารณาและใช้เวลาเป็นอย่างมาก ทางคณะกรรมการวิสามัญคณะนี้จึงเสนอความเห็นให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาทบทวน ทางคณะรัฐมนตรีพิจารณา แล้วก็ยินดีจะขอถอนหากที่ประชุมมีมติยินยอมให้ถอนไป ผมจึงต้องขออาศัยข้อบังคับ ข้อ ๒๑ ปรัชญาหรือปัญหาดังกล่าวนี้เพื่อไม่ให้มีปัญหาในการพิจารณาของคณะกรรมการว่า ที่ประชุมนี้จะยินยอมให้ผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับดังกล่าวนี้ถอนกลับไปทบทวนใหม่หรือไม่ เท่าที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยมีอยู่

และข้อบังคับการประชุมมีอยู่นั้นไม่ได้กล่าวถึงเรื่องนี้ พูดถึงแต่ว่าก่อนรับหลักการนั้นผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติหรือเสนออนุมัติอาจจะถอนกลับไปได้อีกสภายินยอม แต่หลังจากสภารับหลักการแล้วซึ่งไม่เคยปรากฏตัวอย่าง แต่ก็ไม่มีข้อห้ามอันใดที่ว่าจะขอลงไม่ได้ ทั้งหมัดนั้นขึ้นอยู่กับวิจารณ์ของสภาที่จะตกลงใจ ทางคณะรัฐบาลก็บอกกว้างนี้รัฐบาลก็ยังไม่เต็มใจนัก เพราะว่าเป็นร่างของรัฐบาลเก่า เมื่อเปลี่ยนรัฐบาลแล้วรัฐบาลนี้ก็มีความคิดความเห็นไปอีกอย่างหนึ่ง เพราะฉะนั้นก็แล้วแต่ที่ประชุมว่าจะให้ลงได้หรือไม่ได้ แต่ในขั้นนี้เจ้าของจะอธิบายเพิ่มเติมหรือไม่ รัฐบาลอยากชี้แจงเพิ่มเติมหรือไม่ครบ ๒ ร่างที่รับหลักการแล้วขอลงนี้

พลตรี ประมวล อติเรกสาร (รองนายกรัฐมนตรี) : คือร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยทวงวนครบาลที่ทางรัฐบาลได้เสนอไปในครั้งนั้นเป็นของรัฐบาลชุดที่แล้ว ถ้าพูดไปในเรื่องนโยบาย รัฐบาลชุดนี้ก็ยังไม่ได้พิจารณาถนัดถียน นี่เป็นหลักอันหนึ่งซึ่งคิดว่าถ้ารัฐบาลจะได้นำมาพิจารณาในด้านนี้เป็นหลักนโยบายอีกครั้งหนึ่งก็จะเป็นการรัดกุมขึ้น และประกอบกับว่าเท่าที่ได้ทราบจากการประชุมของคณะกรรมการวิสามัญที่ได้พิจารณาเรื่องนี้ ก็รู้สึกว่าจะไม่คุ้มหน้าประการใด มีข้อขัดข้องเป็นอันมาก ทางรัฐบาลจึงเห็นว่าถ้าทางรัฐสภาจะอนุมัติให้ถอนเพื่อไปพิจารณาทบทวนใหม่ ก็จะเป็นการสมควรอย่างยิ่ง ทั้งนี้ก็เป็นเรื่องของทางรัฐสภาจะอนุมัติหรือไม่เท่านั้น แต่ถ้าอนุมัติให้ถอนไป รัฐบาลก็ยินดีจะถอนไปเพื่อพิจารณาใหม่

นายบัญญัติ เกสรทอง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เพชรบูรณ์) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม บัญญัติ เกสรทอง ส.ส. เพชรบูรณ์ พรรคเกษตรวิสัย กรมหม่อมประทานกราบเรียนว่า กระผมไม่เห็นด้วยในการที่จะมาถอนร่าง รัฐสภาแห่งนี้จะอนุมัติให้ถอนร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับนี้ออกไป ด้วยเหตุผลว่าร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับนี้ได้ผ่านขั้นตอนในการรับหลักการไปแล้ว และอยู่ในระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการ เพราะฉะนั้นจะอ้างโดยเหตุผลว่า รัฐบาลนี้ไม่ยอมรับ ไม่เห็นด้วย กระผมว่าเป็นเรื่องที่แปลกใจ ในเมื่อขั้นตอนผ่านไปถึงขนาดนั้นแล้ว ร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับนี้ ฉบับหนึ่งเป็นของพรรคใหญ่ที่สนับสนุนรัฐบาลอยู่ขณะนี้ กระผมจะใช้คำนี้

กระผมไม่ใช่คำว่า “เป็นของรัฐบาล” ในเมื่อคณะกรรมการพิจารณาแล้ว ก็มีทางที่จะดำเนินการได้ และยิ่งประกอบด้วยประธานคณะกรรมการมีเหตุผลอันใดซึ่งท่านมีอำนาจในการพิจารณาในวาระที่ ๒ ที่ ๓ ท่านกลับทำหนังสือไปถึงรัฐบาล ก็เกิดมีปัญหา ทำไมคณะกรรมการนี้ยอมอยู่ใต้อำนาจของรัฐบาล ซึ่งมีความต้องการเช่นนั้นหรือ อันนี้เป็นเรื่องที่ผมแปลกใจ เพราะกระผมไม่เคยเห็นวิธีการปฏิบัติตั้งแต่ผ่าน ๆ มาก ซึ่งมีรัฐสภาแห่งนี้ ก็ยังไม่เคยปรากฏว่าร่างพระราชบัญญัติซึ่งผ่านไปอยู่ในวาระที่ ๒ แล้วมีการมาถอนได้ กระผมก็ไม่อยากจะให้รัฐสภาแห่งนี้สร้างประเพณีอันไม่สวยงาม ไม่ถูกต้อง ซึ่งเมื่อไม่กี่วันนี้นั้นท่านก็สร้างมาครั้งหนึ่งแล้วในการออกพระราชกำหนดเงินภาษีอากร ๓,๕๐๐ ล้านบาท กลับมาวันนี้ท่านก็มาดำเนินการที่จะถอนร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ออกไป โดยรัฐบาลอ้างว่ารัฐบาลนี้ไม่รับรัฐ เพราะเป็นเรื่องของรัฐบาลเก่า เพราะฉะนั้นประเทศไทยเราถึงอยู่ในภาวะอย่างนี้ ผู้ที่ขึ้นไปบริหารประเทศชาติไม่ยอมสนองตอบนโยบายของรัฐบาลที่ผ่าน ๆ มา ซึ่งน่าจะเป็นเรื่องคอ່เนื่อง นี่เป็นประการสำคัญ กระผมคิดว่าทางออกที่รัฐสภานี้จะกระทำได้อีกคือ คณะกรรมการก็พิจารณาร่างนี้ไป อยากจะทำอย่างไรก็ได้ แล้วเสนอกลับเข้ามา รัฐบาลไม่เอา ก็ออกโผไปสมัครว่ารัฐบาลไม่รับในวาระที่ ๒ ก็ยอมตกไปได้ แล้วก็ยังจะรักษาประเพณีอันดีของสภานี้ไว้ ให้ถูกต้อง ถ้าต่อไปร่างพระราชบัญญัติต่างๆ ที่เข้ามาวันนี้ รัฐบาลไม่พึงปรารถนา รัฐบาลก็จะมีมติ ค.ร.ม. แล้วมาสั่งสภากระนั้นหรือ กระผมอยากทราบ เพราะฉะนั้นในวันนี้กระผมก็อยากจะฝากข้อคิดกับรัฐสภาแห่งนี้ และไม่อยากจะอภิปรายอะไรให้มากมาย แต่ขอทราบเรียนว่า พรรคเกษตรสังคมไม่เห็นด้วยในการที่จะดำเนินการอย่างนี้ เพราะเป็นเรื่องที่ไม่ถูกต้อง เป็นเรื่องที่ไม่เคยปฏิบัติมา ส่วนที่ท่านประธานที่เคารพของกระผมบอกว่า ก็ไม่มีข้อกำหนดห้าม ในเมื่อเราไม่มีข้อบังคับ ไม่มีกฎหมาย ไม่มีรัฐธรรมนูญกำหนดห้าม ก็จะต้องถือประเพณีที่ปฏิบัติมา กระผมก็ฝากไว้ว่า รัฐสภาแห่งนี้จะรักษาประเพณีของระบอบประชาธิปไตยซึ่งเกิดมายาวนานแต่ไปไม่ได้ไกล ขอขอบคุณครับ

จำสืบเอก ทรงธรรม บัญญัติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงใหม่) : ท่านประธานที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ กระผม จำสืบเอก ทรงธรรม บัญญัติ สมาชิก

สภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงราย ไม่สังกัดพรรค ท่านประธานที่เคารพ กระผมก็ไม่
 อยากจะโอ้อวดหรือว่า กระผมก็นั่งอยู่ในสภานี้มาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๒ จนกระทั่งบัดนี้เป็น
 เวลา ๑๐ กว่าปีแล้ว กระผมก็ยังไม่เคยเห็นเหมือนกันว่ามีที่ไหนบ้างที่สภาจะโผล่กันขนาด
 นี้ แล้วที่รัฐบาลซึ่งเป็นฝ่ายบริหารกำลังก้าวฝ้ายหนีบัญญัติ เมื่อพวกกระผมเป็น
 ผู้แทนราษฎรเข้าไปทำอะไร ฝ่ายรัฐบาลก็ว่าฝ่ายนิติบัญญัติมาก้าวฝ้ายฝ่ายบริหาร เป็นเรื่อง
 ที่น่าอับอายครับถ้าหากว่าจะถอนออกไปวันนี้ เมื่อสภาลงมติรับหลักการถึงขั้นส่งคณะกรรมา
 ธิการไปแล้ว ท่านก็อ้างบอกว่ากฎหมายนี้เป็นของรัฐบาลเก่า รัฐบาลเก่าทำไว้ ไม่เอา
 ฉะนั้นรัฐบาลใหม่ ฉะนั้นเอาใหม่ ทำไมเอาครับ กฎหมายอีกฉบับหนึ่งนั้นเป็นของใคร
 ครับ อย่างที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติแห่งจังหวัดเพชรบูรณ์พูดไปเมื่อกี้ก็เป็น ของพรรคใหญ่
 พรรคใหญ่นั้นเป็นอะไรครับตอนนั้น เป็นฝ่ายค้าน เมื่อท่านเป็นฝ่ายค้านท่านจะเอา
 อย่างนี้ ท่านก็เสนอเข้ามา เสนอเข้ามาแล้วก็มีการอภิปรายกัน เสร็จแล้วก็มีการรับหลัก
 การกัน พอรับหลักการส่งคณะกรรมาธิการ คณะกรรมาธิการก็แต่งตั้งไปจากสภา แล้ว
 คณะกรรมาธิการทำไมได้ ทำไมไม่ส่งกลับคืนสภาครับ ทำไมต้องส่งไปให้รัฐบาล แล้ว
 ให้รัฐบาลถอน อันนี้กระผมเห็นว่าไม่ถูกต้องหรือครับ ถ้าหากว่าวันนี้สภาแห่งนี้ยอม
 อนุมัติให้ถอนอันนี้ออกไป จะเป็นเรื่องน่าอับอายขายหน้าอย่างยิ่ง เป็นสภาที่โง่เลียงกว่า
 งานวัดเสียอีก เดียวเอาอย่างโน้น เดียวเอาอย่างนี้ แล้วอีกหน่อยท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ
 ที่เคารพทั้งหลาย สมมุติว่าผู้แทนราษฎรก็ดีเสนอกฎหมายเข้าไป พอผ่านการรับหลักการ
 ของสภาไปแล้ว ส่งคณะกรรมาธิการไปแล้ว รัฐบาลเห็นไม่ชอบมาพากลก็จะขอถอนไปอีก
 ก็ถอนกันไปถอนกันมาอยู่อย่างนี้แหละครับ เพราะฉะนั้นกระผมขอกราบเรียนท่านสมาชิก
 ทั้งหลาย ขอให้รักษาความศักดิ์สิทธิ์ของสภาแห่งนี้ซึ่งเป็นสภาที่ทรงเกียรติ เป็นสภาที่
 ประชาชนมอบความไว้วางใจไว้ กระผมไม่เห็นด้วยกับการให้รัฐบาลถอนไป ขอบขอบคุณ
 ครับ

ประธานรัฐสภา : ขอเชิญท่านรองนายฯ ครับ

พลตรี ประมวล อติเรกสาร (รองนายกรัฐมนตรี) : ท่านประธานรัฐสภา
 ในเรื่องนี้ ผมใคร่ขอเรียนทำความเข้าใจและชี้แจงให้ครบถ้วนตามที่ผู้ที่มีเกียรติทั้งหลายได้

ทราบว่าเป็นเรื่องซึ่งมาขออนุมัติ เป็นเรื่องของรัฐสภาที่จะพิจารณาว่าจะให้ถอนเรื่องนั้นไปหรือไม่ เพราะท่านได้ฟังท่านประธานรัฐสภาได้ชี้แจงแล้วว่า ได้รับหนังสือจากประธานคณะกรรมการชี้แจงข้อขัดข้องในเรื่องการพิจารณาร่างกฎหมายทั้ง ๒ ฉบับนั้น ทางรัฐบาลก็ได้รับทราบรัฐบาลจึงบอกว่าถ้าขัดข้องเช่นนั้น ถ้าทางรัฐสภาจะอนุมัติให้ถอนร่างนี้ไปพิจารณาใหม่ รัฐบาลก็ยอมที่จะถอนร่างนั้นมา เพราะฉะนั้นในการที่ท่านประธานรัฐสภาได้นำเรื่องนี้มาปรึกษา ก็เป็นการชอบด้วยระเบียบ ทางรัฐบาลไม่ได้มีความคิดที่จะดูหมิ่นดังที่ท่านสมาชิกได้กล่าวไปนั้น ขอได้กรุณาเข้าใจตามนี้ด้วย ซึ่งเรื่องทั้งหลายนี้ก็เป็นเรื่องของรัฐสภาจะอนุมัติหรือไม่อนุมัติเท่านั้น แต่ด้วยจิตใจของรัฐบาลแล้วไม่ได้คิดว่าจะมาควบคุมหรือครอบงำสภาแห่งนี้เลย ผมขอเรียนชี้แจง

ประธานรัฐสภา : เคียงจะครบ ก่อนจะอภิปรายต่อไป ผมขอกราบเรียนสักนิดหนึ่งมีเกี่ยวพันกันอยู่ คือร่างพระราชบัญญัติของรัฐบาลฉบับนี้สภารับหลักการให้พิจารณาควบบอกกับร่างพระราชบัญญัติซึ่งหม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช กับพวกเป็นผู้เสนอที่นับญาติอยู่ว่า สมมุติว่าสภามีมติให้ถอนหรือไม่ถอนก็แล้วแต่ละณะครบ ก็กร่างหนึ่งของพรรคกิจสังคมนี้จะขอถอนด้วยหรือเปล่า เป็นปัญหาต้องถามเจ้าของร่างเสียก่อน ไม่อย่างนั้น ถ้าเราอภิปรายกันไปแล้ว โดยไม่ทราบข้อยุติอันนี้จะยุ่ง ทางพรรคกิจสังคมว่าอย่างไรครับ อยากจะขอฟังเสียก่อนว่าอีกร่างหนึ่งของท่านว่าอย่างไร เชิญครับ

นายเกษม ศิริสัมพันธ์ (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย) : ท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ กระผม เกษม ศิริสัมพันธ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกรุงเทพมหานคร พรรคกิจสังคมในฐานะที่กระผมเป็นผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ร่วมกับหม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช ด้วย กระผมขอประธานเสนอท่านประธานว่า ในเมื่อรัฐบาลจะขอถอนแล้ว ทางกระผมก็ขอถอนด้วย กระผมใคร่อยากจะถือโอกาสนี้ประทานคราบเรียนว่า ทางพรรคกิจสังคมก็ดี หรือแม้ด้วยความจริง กระผมเองก็เป็นส่วนหนึ่งของรัฐบาลนี้ก็ดี ดังที่ ขบวนการของนายรัฐมนตรี ได้กล่าวแล้ว มิได้มีเจตนาที่จะดูหมิ่นหรือกระทำการให้รัฐสภาหรือที่ประชุมร่วมของรัฐสภาต้องกระทำการใดเลหรืออย่างหนึ่ง

อย่างใด กระผมคิดว่าในฐานะที่พรรคกิจสังคมเป็นส่วนหนึ่งของรัฐสภา^๓ กัด ในฐานะที่เราเป็นสมาชิกในรัฐสภา^๓ เมื่อมีประการหนึ่งประการใดติดขัดก็มีสิทธิ์อย่างที่ท่าน ประธานท่านได้กรุณาแล้ว ก็ต้องปรึกษาหารือต่อสภา^๓ ด้วยความเคารพ ด้วยความคำนึงถึงความเหมาะสมทุกประการ กระผมทราบตัวอย่างที่มีท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ซึ่งกระผมเคารพนับถือทั้ง ๒ ท่าน ท่านหนึ่งจากจังหวัดเพชรบูรณ์อีกท่านหนึ่งจากจังหวัดเชียงรายซึ่งก็เป็นผู้ที่กระผมเคารพนับถือและเป็นผู้ที่มีอาวุโสในสภานี้มากกว่ากระผม กระผมอยากจะขอประทานกราบเรียนว่า ท่านพูดถึงประเพณี กระผมก็เคารพในประเพณี แต่ทุกสิ่งทุกอย่างนั้น ก็ขอได้โปรดพิจารณาตามสภาพตามความเป็นจริงที่เกิดขึ้น กระผมเองก็ไม่มีเวลาที่จะไปตรวจดูการกระทำของรัฐสภาที่ผ่านมา แต่โอกาสที่เกิดขึ้นครั้งนี้ เกิดขึ้นด้วยลักษณะที่อาจจะเปลี่ยนแปลงขึ้นมา เกิดมีการเปลี่ยนรัฐบาลในเรื่องที่สำคัญค้างอยู่อย่างนี้ จะได้กลับไปทบทวนพิจารณาใหม่ แล้วก็เสนอร่างพระราชบัญญัติใหม่ในลักษณะซึ่งที่จะเหมาะสมเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันและดำเนินการได้รวดเร็ว ทางพรรคกิจสังคมผู้เสนอร่างซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของรัฐบาลนี้ ก็พร้อมที่จะให้รัฐบาลในฐานะที่ร่วมรัฐบาลกันมาได้พิจารณาใหม่ แทนที่จะปล่อยให้ผ่านวาระที่ ๒ วาระที่ ๓ ไปตามธรรมเนียมที่เคยปฏิบัติมา

ท่านประธานที่เคารพ กระผมใคร่ประทานกราบเรียนท่านประธานและสมาชิกรัฐสภาที่เคารพว่า ในระบอบประชาธิปไตยนั้น กระผมคิดว่าการประนีประนอมให้ความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกันนั้น เป็นสิ่งที่น่าจะทำกันได้ มากี่มากด้วยความเคารพ มากี่เพื่อขอความกรุณาว่า เมื่อติดขัดอย่างนี้ก็มาขอความกรุณาจากท่าน แล้วไม่จำเป็นในระบอบประชาธิปไตยจะดื้อกันให้เข้ามุม กระผมมาในวันนี้แม้จะในนามของพรรคกิจสังคมซึ่งเป็นผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และก็อยู่ในระหว่างพิจารณาของคณะกรรมการ มีปัญหาอย่างนี้และก็ไม่มีที่ไหนที่เราจะหันหน้าไปได้นอกจากกลับมาหาสภา กระผมไม่ได้ไปที่ไหน หรือรัฐบาลนั้นก็ไม่ได้ไปไหน กลับมาหาสภาขอความเมตตากรุณาของสภา^๓ ซึ่งเป็นผู้ที่อนุมัติรับหลักการในวาระที่ ๑ ไป เราติดขัดอย่างนี้ และเราต้องการทำอย่างนี้ ซึ่งก็ไม่ได้เป็นเรื่องที่ผิดประการใด ด้วยเจตนาที่จะทำให้ถูกต้องมากขึ้นก็มาขอความเมตตากรุณาจากท่านทั้งหลาย ขอให้เราได้มีโอกาสที่จะถอยกลับไปพิจารณาทั้ง ๒ ฝ่าย ทั้งฝ่ายรัฐบาลและทั้งฝ่ายพรรคกิจสังคม เพื่อเราจะได้ปรับปรุงมาใหม่ให้สอดคล้อง

และสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี แทนที่จะปล่อยให้เป็นที่ไปตามธรรมชาติของกระบวนการพิจารณาทางดำเนินนิติบัญญัติ แต่ทั้งนี้และทั้งนั้น ท่านประธานที่เคารพ ก็ยอมแล้วแต่ความเมตตา กรุณาและคุณพินิจของสภาว่าจะให้ทางออกอย่างไรหรือไม่ หรือเราจะปล่อยให้ซึ่งตั้งให้เกิดการที่เป็นไปตามกระบวนการซึ่งเคยปฏิบัติกันมา กระผมก็อยากจะประทานกราบเรียนอย่างนี้ ซึ่งก็แล้วแต่ที่ประชุมนี้จะพิจารณาตัดสินมิได้หมายความว่ากระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดละเมิดหรือดูหมิ่นที่ประชุมนี้เป็นอันขาด กระผมขอกล่าวในนามของพรรคกิจสังคมด้วย เพราะในนามของรัฐบาลนั้น พวกเรา รองนายกรัฐมนตรี ก็ได้กล่าวแล้วกระผมขอขอบพระคุณครับ

นายบิยะนัฐ วัชรภรณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ศรีสะเกษ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม บิยะนัฐ วัชรภรณ์ จากศรีสะเกษ กระผมเองได้ฟังมธุรสวาจาจากท่านรัฐมนตรีที่ขึ้นออกชื่นใจ ที่ท่านมาอย่างขอความกรุณาต่อสภานี้ แต่กระผมเองนั้นไม่เคยคิดเลยว่าเราเมื่อเวลานั่งอยู่ข้างล่างมองขึ้นไปข้างบนนั้นมีความคิดอย่างหนึ่ง แต่ครั้นบุญมาวาสนาส่งขึ้นไปนั่งข้างบนมองมาข้างล่าง กลับมีความคิดอีกอย่างหนึ่ง ท่านประธานครับ วันนี้มีปัญหาที่รัฐสภาจะต้องมาคิดคำนึงกัน เป็นปัญหาที่ยังไม่เคยเกิดขึ้นก่อน แต่กระผมคิดว่าสิ่งที่สมาชิกทั้งหลายควรจะต้องไตร่ตรองกันนั้น ไม่ใช่อยู่ที่เราคำนึงถึงระเบียบปฏิบัติหรือข้อบังคับอะไร ถูกต้องอย่างไรประธานว่ามีข้อบังคับหรือไม่ มีบทกฎหมายฉบับไหนที่กำหนดว่ากรณีเกิดปัญหาเช่นนี้แล้ว จะมีการปฏิบัติอย่างไร จะมีการห้ามอย่างไร หรือไม่ กระผมคิดว่าเราอย่าไปพูดถึงกฎเกณฑ์ดีกว่าครับ ถ้าบ้านเมืองพูดกันตั้งแต่กฎเกณฑ์ จึงได้มีกฎหมายที่มีกฎหมายอะไรมากมายจนกระทั่งปวดหัว เรามาสานึกถึงความถูกต้องกันดีกว่า กระผมอยากเรียนตามท่านประธานว่า รัฐสภาแห่งนี้เป็นรัฐสภาของรัฐบาลหนึ่งรัฐบาลใดหรือเปล่า หรือเป็นรัฐสภาซึ่งใช้อำนาจนิติบัญญัติแทนประชาชนทั้งหลาย กระบวนการฝ่ายนิติบัญญัตินั้นน่าจะมีอิสระในการพิจารณาดำเนินการ ไม่ใช่ให้ฝ่ายบริหารเข้ามาชี้แนะน่าอะไรทั้งสิ้น ท่านประธานคงจะจดจำได้ว่าเมื่อขณะที่มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับนี้เข้ามาสู่การพิจารณาของสภา ท่านรัฐมนตรีซึ่งได้ชี้แจงเมื่อสักครู่นี้ท่านก็กล่าวสนับสนุนร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว จนกระทั่งสภาเห็น

คล้ายตามท่านไปด้วย จึงได้รับหลักการร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไป เมื่อกระบวนการของรัฐสภารับหลักการไปแล้วก็เป็นหน้าที่ของฝ่ายนิติบัญญัติที่จะต้องดำเนินการ กระผมไม่เข้าใจเลยครับว่า คณะกรรมาธิการที่สภานี้เลือกเข้าไปให้ดำเนินการพิจารณาในชั้นวาระที่ ๒ เป็นคณะกรรมาธิการของสภานี้หรือเป็นคณะกรรมาธิการของรัฐบาลใด ท่านมีปัญหาอะไรที่ท่านทำไมไม่ปรึกษากับสภา ท่านอย่าลืมนะครับว่าสภามอบให้ท่านไปดำเนินการให้สำเร็จ ท่านสำเร็จไม่ได้ท่านอย่าอยู่เป็นกรรมาธิการชดเชย ลาออกไป คนอื่นเข้าไปทำให้ได้ครับ เลือกกันใหม่ก็ได้ การที่ท่านไปร่วมมือสมคบกับรัฐบาลเพื่อจะมาหาทางบีบบังคับรัฐสภา เป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องและไม่ควรดำเนินการเป็นอย่างยิ่ง

(นายสุเทพ เทือกสุบรรณ ได้ยืนและยกมือขึ้น)

ประธานรัฐสภา : เชิญครับ ประทับที่อย่างไร

นายสุเทพ เทือกสุบรรณ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุราษฎร์ธานี) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม สุเทพ เทือกสุบรรณ สมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ จากจังหวัดสุราษฎร์ธานี ในฐานะที่เป็นกรรมาธิการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ด้วยผู้หนึ่ง กระผมใคร่จะขอประทานอนุญาตจากท่านประธานขอประท้วงครับ เท่าที่ได้ฟังการอภิปรายของสมาชิกผู้เกี่ยวข้อง ๒ ท่านได้กล่าวพาดพิงถึงคณะกรรมาธิการวิสามัญซึ่งพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ กระผมใคร่จะขอกราบเรียนกับท่านประธานว่าในการพาดพิงถึงในครั้งแรกนั้น.....

ประธานรัฐสภา : เดียวครับ ขอประทานโทษ ประทับก็ประท้วงว่าผิดข้อบังคับข้อไหนก่อนนะครับ ส่วนกรรมาธิการอยากจะชี้แจง ประเดี๋ยวผมจะให้ชี้แจงครับ

นายสุเทพ เทือกสุบรรณ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุราษฎร์ธานี) : คือประท้วงอย่างนี้ครับ ประทับว่า คณะกรรมาธิการถูกกล่าวหาว่าตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของรัฐบาลนั้น เป็นการกล่าวหาที่ไม่ถูกต้อง กระผมอยากจะทำให้ท่านผู้เกี่ยวข้องนั้นช่วยถอนคำพูดด้วยครับ

ประธานรัฐสภา : คุณเขียนรู้ได้อย่างไรครับ

นายปิยะฉัตร วัชรภรณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ศรีสะเกษ) : ท่านประธานครับ กระผมคิดว่าคณะกรรมการนี้ เป็นคณะกรรมการของสภา ไม่ใช่คณะกรรมการของรัฐบาล กระผมพูดด้วยความน้อยอกน้อยใจว่าท่านอยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐบาลนี้ เป็นของรัฐบาลนี้หรือเป็นของรัฐบาล ถ้าท่านคิดว่าท่านยืนอยู่ในความคิดของกระผม กระผมก็ตั้งใจรับและก็ขอบคุณท่าน แต่ขอเรียนว่า เมื่อรัฐสภาได้รับหลักการไป เราได้มีการตกลงกันว่าเราจะพิจารณาโดยถือร่างพระราชบัญญัติฉบับไหนเป็นหลักในการพิจารณา รัฐสภาก่อนมติให้ถือร่างพระราชบัญญัติฉบับที่รัฐบาลเสนอ เป็นหลักในการพิจารณาแล้ว กระผมว่าไม่มีปัญหา คณะกรรมการชุดไหนที่เขามีปัญหาในการพิจารณาว่าร่างพระราชบัญญัติหลายฉบับเข้าไปก็ถือเป็นหลัก เขาก็ดำเนินการมาตลอดระยะเวลาที่มีรัฐสภา

นายสุเทพ เทือกสุบรรณ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุราษฎร์ธานี) : ท่านประธานที่เคารพ ที่ท่านผู้มีเกียรติอภิปรายเมื่อกี้เป็นการดูถูกดูหมิ่นคณะกรรมการครับ ท่านต้องถอนคำพูด เพื่อที่จะได้เป็นเยี่ยงอย่างว่า การอภิปรายในรัฐสภาไม่ใช่เอาจิตใจตัวเองไปประมาณค่าคนอื่น จะมาพูดกันพล่อย ๆ บ่อย ๆ ไม่ได้ครับ

ประธานรัฐสภา : ครับ คุณปิยะฉัตรฟังไว้ด้วยให้เพล่า ๆ น้อยนะครับ

นายปิยะฉัตร วัชรภรณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ศรีสะเกษ) : ท่านประธานครับ กระผมพูดด้วยสำนึกแห่งความถูกต้องแล้วก็คิดว่าคนที่เป็นการมาพิจารณาน่าจะสำนึกอย่างนี้ เพราะฉะนั้นสิ่งที่กระผมพูดไปนั้นพูดด้วยความบริสุทธิ์ใจที่สุดไม่ได้กล่าวหาท่านกรรมการท่านหนึ่งท่านใดเลยครับ แล้วก็อยากจะพูดให้ท่านกรรมการท่านรู้ว่า การที่ท่านได้รับมอบหมายจากสภาเข้าไป ท่านควรจะทำงานโดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของสภามากกว่าคำนึงถึงผลประโยชน์ของผู้หนึ่งผู้ใด

นายสุเทพ เทือกสุบรรณ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุราษฎร์ธานี) : ท่านประธานครับ ไม่เช่นนั้นจะเป็นการเสียดายกำลังใจของคนที่ตั้งหน้าตั้งตาทำงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ด้วยความบริสุทธิ์ใจครับ

ประธานรัฐสภา : อันนี้ผมบังคับไม่ได้นะครับ ต้องแล้วแต่ความสมัครใจของท่านสมาชิกเอง ท่านกรรมการท่านประท้วงมาอย่างนี้ คุณปิยะฉัตรจะอย่างไรครับ

นายปิยะณัฐ วัชรภรณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ศรีสะเกษ) : กระผมยืนยันว่า กระผมพูดด้วยความบริสุทธิ์ใจ กระผมกราบเรียนท่านประธานว่า ท่านประธานจะให้กระผมพิจารณาในแง่ไหนครับ หรือถามสภานี้ว่ากระผมพูดก้าวก่ายคณะกรรมการบริหาร หรือดูถูกดูหมิ่นคณะกรรมการหรือเปล่า ถ้าสภาลงมติว่ากระผมดูหมิ่น กระผมจะถอนครับ กระผมคิดว่ากระผมพูดในสิ่งที่ถูกต้องที่ควร แล้วเราทำไมไม่คำนึงถึงในสิ่งที่ถูกต้องที่ควร เพื่อไปดำเนินการต่อไปให้ถูกต้อง

ประธานรัฐสภา : ผมว่าเราอย่าเถียงกันในเรื่องอย่างนี้ดีกว่า เพราะว่าเรามีค่านะครับ ประเด็นจะให้ผู้แทนคณะกรรมการแถลงบ้างว่าเหตุผลของท่านมีอย่างไร คุณปิยะณัฐพอหรือยังครับ

นายปิยะณัฐ วัชรภรณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ศรีสะเกษ) : กระผมอยาก จะกราบเรียนท่านประธานว่า เรื่องนี้เป็นเรื่องของสภา เราไม่ควรที่จะให้มีใครมาบิตกระบวนกาณ์ฝ่ายนิติบัญญัติให้เสื่อมเสียไป เพราะฉะนั้นขอให้เป็นเรื่องของสภา กระผมหวังว่าคนที่เบ็ดต้นคิดค้นเรื่องคือคณะรัฐมนตรีที่ได้นำเรื่องที่ไม่เป็นเรื่องเข้ามาขอสภา ก็แสดงให้ท่านเห็นว่าท่านนั้นไม่เคารพสภา ในการที่สภาจะไปดำเนินการขั้นตอนในการออกกฎหมาย เพราะฉะนั้นกระผมขอร้องรัฐบาลว่าให้ถอนข้อเสนอนของท่านนี้ออกไปเสียเถอะครับ ดีกว่าที่เราจะมาถกเถียงเรื่องที่ไม่ควรจะมาเถียงกันครับ

ประธานรัฐสภา : ครับ เอาละครับ ผมขอฟังคณะกรรมการก่อน เพราะว่าตอนนี้ไม่เกี่ยวกับรัฐบาลนะครับ เกี่ยวกับกรรมาธิการ คณะกรรมาธิการจะให้ใครชี้แจงเชิญครับ

นายทองหยด จิตตวิระ (ประธานคณะกรรมการ) : ท่านประธานที่เคารพ และท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ก่อนอื่นผมต้องขอเวลาสักเล็กน้อยเพื่อจะทำความเข้าใจกับสภานี้เสียก่อนว่า ทำไมเรื่องถึงเข้ามาที่สภานี้ในฐานะที่สภานี้ได้มอบหมายกฎหมายทั้ง ๒ ฉบับนี้ให้คณะกรรมการเอาไปพิจารณา ผมในฐานะที่ได้รับแต่งตั้งจากคณะกรรมการให้เป็นประธานคณะกรรมการพิจารณากฎหมายทั้ง ๒ ฉบับนี้ ในเมื่อเบ็ดสมย์ประชุมสมัยวิสามัญครั้งที่แล้ว ความจริงเข้าใจผิดกันไปมาก คณะกรรมาธิการนี้เคารพต่อสภาน

อยู่เสมอ ความจริงไม่ใช่เรื่องของรัฐบาล เรื่องนี้เป็นเรื่องของคณะกรรมการที่ติดต่อกับประธานสภา เพื่อให้หน้าเรื่องนี้เข้ามาสู่สภาเพื่อขอรับความเห็นชอบ ที่เป็นอย่างนี้ก็เพราะเหตุว่ากฎหมายทั้ง ๒ ฉบับนี้มีหลักการและเหตุผลแตกต่างกันไปมาก ซึ่งก็ไม่เคยปรากฏมาเหมือนกัน ผมอยู่ในสภานี้มา ๗ สมัยยังไม่เคยเห็นว่ามีการกฎหมายในลักษณะที่มีความแตกต่างกันด้วยหลักการอย่างมากมาอย่างนี้เข้ามาในสภานี้ เมื่อคณะกรรมการพิจารณาได้พิจารณาแล้ว ปรากฏว่าร่างรัฐบาลเก่าคือรัฐบาลเกรียงศักดิ์เสนอมเข้ามาเพียง ๓๒ มาตรา ส่วนของพรรคกิจสังคมนั้นมีถึง ๑๐๕ มาตรา คณะกรรมการชุดนี้ได้พยายามอย่างยิ่งในการที่จะผสมผสานเอากฎหมายทั้ง ๒ ฉบับนี้ให้เข้ากันได้ แต่ก็ไม่สามารถจะทำได้ ก็ด้วยเหตุที่ว่ากฎหมายฉบับนี้ออกมาในลักษณะที่ว่ามี ๓๒ มาตรา กับ ๑๐๕ มาตรา แต่สภานี้ให้ถือกฎหมายของรัฐบาลเป็นหลักในการพิจารณา เมื่อเป็นอย่างนี้ หลักการที่แตกต่างกันไปมาก คณะกรรมการได้พิจารณาอยู่หลายครั้งไม่สามารถที่จะตกลงนำเอากฎหมายทั้ง ๒ ฉบับนี้มารวมกันพิจารณาได้ ถ้าจะเอาแต่กฎหมายของรัฐบาลที่แล้วเข้ามาพิจารณาก็สั้นมากและก็ไม่มีหลักการที่เหมาะสม ซึ่งเป็นกฎหมายที่จะตั้งกระทรวงขึ้นมาได้เลย แต่ถ้าจะเอากฎหมายของพรรคกิจสังคมเข้ามาทำไม่ได้ เพราะว่าสภานี้ได้มอบหมายให้ถือกฎหมายของรัฐบาลเป็นหลัก เมื่อหลักการเป็นอยู่ในลักษณะการเช่นนี้ ทางคณะกรรมการก็ไม่สามารถจะพิจารณาได้ เมื่อพิจารณาไม่ได้ คณะกรรมการก็ไม่ได้ดูถูกสภานี้เลย ขอทราบเรียนด้วยความเคารพ คณะกรรมการทำหน้าที่ส่งถึงประธานรัฐสภาไม่ใช่ถึงรัฐบาล เพราะคณะกรรมการชุดนี้ไม่ได้ถือว่ารัฐบาลจะเป็นผู้ควบคุมหรืออะไรทั้งนั้น แต่ที่แสดงเมื่อกี้ความสับสนเกิดขึ้นคือเข้าใจว่าประธานคณะกรรมการนี้ไปติดต่อกับรัฐบาล ความจริงติดต่อกับประธานรัฐสภานี้คือท่านประธานที่ท่านนั่งอยู่นั้นต่างหาก โดยมีหนังสือฉบับนี้เรียนท่านประธานไปว่า เหตุผลอย่างไรที่เราไม่สามารถจะพิจารณาได้ ขอให้ท่านประธานลองปรึกษาสภานี้ดูและก็ได้ปรึกษารัฐบาลด้วยว่าสามารถจะถอนกฎหมายทั้ง ๒ ฉบับนี้ออกไปได้หรือไม่ ถ้าหากว่าสภานี้เห็นชอบ ความจริงการถอนนั้นใครจะมาถอนไม่ได้ คณะกรรมการก็ทำอะไรไม่ได้ จะต้องให้สภานี้เป็นผู้อนุมัติ เพราะฉะนั้นการที่ทางคณะกรรมการท่านนั้นไม่ทำอะไรลงไปถึงรัฐบาล ทำเพียงท่านประธานสภา

โดยหลักของหนังสือฉบับนี้ที่เสนอต่อประธานรัฐสภาบอกว่ากฎหมายฉบับนี้ การพิจารณา นั้นยากลำบากมาก ถ้าหากจะพิจารณากันไปแล้วอาจจะไม่ได้เป็นกฎหมายที่ดีที่จะมาปกครองบ้านเมือง เพราะว่ากฎหมายฉบับนี้เป็นกฎหมายที่ใหญ่เราต้องตั้งกระทรวงหรือทบวง ขึ้นมาปกครองประเทศ ถ้าจะทำอย่างลุลลุลกลนคือ หมายความว่าไม่เรียบร้อยแล้วอาจจะ เป็นปัญหาในการปกครองประเทศในโอกาสข้างหน้าก็ได้ เมื่อเป็นอย่างนี้ก็ขอให้ท่านประธาน นำเข้ามาปรึกษาสภา ไม่ได้ดูถูกสภาเลยครับ เคารพสภาครับ ที่เสนอเข้ามานี้ เคารพ สภาว่าขอให้สภาได้พิจารณาอีกทีเถอะว่า ถ้าหากว่าเจ้าของเขาลงออกไปทั้ง ๒ ฉบับนี้แล้ว ใครจะร่างเข้ามาใหม่ คือสภานี้จะร่างเสนอเข้ามาใหม่ ปัญหาที่ไม่มี ที่นี้ถ้าจะพูดถึงระเบียบ หรือข้อบังคับก็ไม่มี เมื่อไม่มีบังคับไว้ว่า ไม่ให้คณะกรรมการธิการส่งกลับมาหาประธานสภา เพื่อปรึกษาในสภานี้ เมื่อไม่มีกฎเกณฑ์อย่างนี้ก็ทำได้ แต่ในด้านประเพณี ประเพณีเราก็เปลี่ยนกันได้ ประเพณีที่ไม่ดีนั้นเราจะยึดถือไว้ตลอดไปหรือ ดูแต่ข้อบังคับการประชุม สภาของเรา ก็เปลี่ยนกันอยู่เรื่อย เข้ามาที่ก็เปลี่ยนกันเรื่อย ทำไม่ได้ถือประเพณีที่ว่า เปลี่ยน ไม่ได้บ้างละ ก็เปลี่ยนกันได้ ถ้าจะพูดถึงประเพณี เปลี่ยนกันได้ทั้งนั้น ของอะไรที่ไม่ดี ก็เปลี่ยนกันไป ที่กระผมเสนอเข้ามานั้นขอเรียนให้ทราบว่า เราไม่ได้เสนอรัฐบาล เรา เสนอประธานสภาเพื่อให้สภาได้พิจารณา กระผมขอขอบคุณครับ

ประธานรัฐสภา : ผมขอสรุปประเด็นอีกนิดหนึ่งนะครับ เรื่องนี้ตามที่คุณทอง- หยด จิตตรีวะ ประธานคณะกรรมการธิการได้แถลงให้ทราบแล้วว่า คณะกรรมการทำไป แล้วรู้สึกไม่สะดวกใจ จะยุ่งยากซ้ำซากหรือมากกว่า ถ้าจะถอนไปปรับปรุงใหม่จะเป็นอย่างไร ทางรัฐบาลก็บอกว่า ถ้าสภานุมัติให้ถอนก็ไม่ขัดข้อง เจ้าของร่างอีกร่างหนึ่งคือพรรคกิจ- สังคมก็บอกว่า ถ้าสภาจะให้ถอนก็ไม่ขัดข้อง แต่ไม่ให้ถอนก็ไม่เป็นอะไร แล้วแต่สภา นะครับ ส่วนการอภิปรายต่อไป ผมอยากจะทำบางข้อขอมีมติขนาดท่านสมาชิกทั้งหลายว่า เวลา นี้กฎหมายพรรคการเมืองยังไม่ออกนะครับ เรามีพรรคเดียวเวลานี้คือพรรคคนไทยครับ เพื่อผลประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติ ก็กรุณาอภิปรายแต่เนื้อ ๆ แล้วก็ขอกรุณาอย่า ได้กระทบกระทั่งอะไรกันเลย ขอมีมติขนาดเสียที่ครับ เชิญครับ

นายประเทือง วิจารณปริชา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (พิษณุโลก) : ท่านประธานที่เคารพ กระผมนายประเทือง วิจารณปริชา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากจังหวัดพิษณุโลก พรรคคนไทย กระผมขอประธานทบทวนเรียนท่านประธานว่า ในประเด็นที่กำลังพิจารณากันอยู่ในวันนี้ กระผมเห็นว่าไม่น่าจะต้องมีเรื่องยุ่งยากใด ๆ ทั้งสิ้น ถ้าหากเราพิจารณารถึงขั้นตอนในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับ จริยอยู่ที่สภาเป็นหลัก การไปนั้น เดิมมันเป็นร่างของรัฐบาลชุดเก่าและเป็นร่างของพรรคกิจสังคม แต่การเสนอร่างพระราชบัญญัติใด ๆ นั้น เมื่อเข้ามาสู่สภาแล้วสภาได้รับหลักการและตั้งคณะกรรมการไว้แล้วนั้น เจ้าของร่างไม่เกี่ยวใด ๆ ทั้งสิ้น ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องห็นกลับไปถามเจ้าของร่างเดิม เพราะถือว่าเป็นร่างที่สภาได้รับหลักการไปแล้ว และสภาก็ได้ตั้งคณะกรรมการไปพิจารณาในวาระที่ ๒ ถ้าหากคณะกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งจากสภาไปพิจารณาแล้วเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับไปด้วยกันไม่ได้ ก็ขอที่จะนำเข้ามาหารือในสภา และก็เป็นเรื่องของประธานคณะกรรมการหรือคณะกรรมการที่จะต้องเข้ามาชี้แจงให้สมาชิกในสภาซึ่งรับหลักการนี้ได้ทราบว่าจะคิดชด้อย่างไร กระผมไม่เห็นมีความจำเป็นใด ๆ เลยครับท่านประธานที่ท่านรองนายก ฯ ท่านรัฐมนตรีท่านขึ้นมากล่าวบอกว่า เป็นร่างของรัฐบาลใหม่ ซึ่งอาจจะขัดกับนโยบายของรัฐบาลชุดนี้ก็ได้ สภานิติบัญญัตินี้มีหน้าที่ออกพระราชบัญญัติเป็นกฎหมาย เมื่อเป็นกฎหมายไปแล้ว ผู้ที่ใช้กฎหมายนั้น คือ ฝ่ายบริหาร ถ้าหากสภานี้จะผ่านกฎหมายออกไป ฝ่ายบริหารเห็นว่าขัดกับนโยบาย รัฐบาลก็ขอที่จะเสนอแก้กฎหมายนั้นได้ ไม่ใช่มาคำนึงถึงว่าร่างเดิมนี้เป็นของใคร เมื่อสภารับหลักการ เหตุที่ต้องลุกขึ้นเถียงกัน และพูดกันจนวุ่นวายกระทบกระทั่งกันไปนั้นก็เพราะยังไปติดคำว่า ร่างนี้เป็นของพรรคกิจสังคม ร่างนี้เป็นของรัฐบาลเก่า รัฐบาลนี้ไม่เกี่ยว ไปพูดกันอย่างนั้นจะถูกหรือครับ เราต้องคำนึงถึงความถูกต้องและปัญหาการขัดแย้งกัน กระผมก็เชื่อว่าไม่มี ร่างกฎหมายที่จะผ่านออกไปได้ กระผมก็ขอลองใจว่าหากการที่ท่านประธานคณะกรรมการลุกขึ้นมาแถลงให้ทราบเมื่อกี้ว่า ของรัฐบาลเก่าก็สิ้นใจไม่มีหลักการที่ประกาศใช้เป็นกฎหมายได้ ไม่รู้จะพิจารณาอย่างไร กระผมก็ทราบว่าตามวิธีปฏิบัตินั้น ร่างพระราชบัญญัติใด ๆ ของฝ่ายรัฐบาลที่จะเสนอเข้ามาในสภานี้ต้องผ่าน

การกลั่นกรองกันมาหลายชั้น ทั้งชั้นคณะรัฐมนตรีและโดยเฉพาะคณะกรรมการกฤษฎีกา ซึ่งในคณะรัฐบาลนี้ก็มีความระมัดระวังการกฤษฎีกานิ่งอยู่ กระผมไม่เชื่อว่าร่างพระราชบัญญัติที่รัฐบาลกำหนดเสนอมาจะสั้นจนมีหลักการเป็นกฎหมายไม่ได้ แต่ถ้าหากมาบอกว่ากฎหมายทั้ง ๒ ฉบับนี้ไม่สามารถผนวกเข้าด้วยกันได้ อันนั้นก็เป็นเรื่องหนึ่ง ตรงไหนบ้างที่ผนวกกันไม่ได้ ทั้งที่สภารับหลักการไปแล้ว ขอบที่ประธานคณะกรรมการบริหารหรือคณะกรรมการจะมาทำความเข้าใจกับสภา เพื่อสภานี้จะได้พิจารณาว่า ถ้าไปด้วยกันไม่ได้จริง ๆ ก็ถอนไปได้ ไม่ใช่ว่าจะหลับหูหลับตาพิจารณาเห็นว่าประเด็นไม่เคยมีมาแล้วไม่ให้ ไม่ใช่อย่างนั้นครับ

อีกประการหนึ่ง กระผมอยากจะขอประธานกราบเรียนว่า ทุกครั้งที่กระผมยกมือขอแสดงความคิดเห็นใน สภา นี้ ถ้าหากมีผู้ใดได้อภิปรายในแนวที่กระผมมีความคิดเห็นไปด้วยกระผมก็จะเลิกยกมือ เราไม่ใช่ระดับชั้นที่จะต้องลุกขึ้นมาพูดเสมอไป อันนั้นก็เพื่อจะเรียนให้ท่านประธานได้ทราบว่า ถ้าหากความคิดเห็นที่คนอื่นเสนอมานั้นยังไม่ตรงกับที่กระผมอยากจะแสดงความคิดเห็นให้สภาได้รับทราบ ก็จำเป็นที่จะต้องยกมือและยกายกมือหลายครั้งกว่าท่านประธานจะชี้ให้พูด ก็เป็นเรื่องยากเย็น ลุกขึ้นมาพูดแล้วก็ได้ไม่ได้เคยคิดว่าท่านประธานสภา นี้กระผมก็ขอกราบเรียนให้ทราบอย่างนั้นด้วยครับ ขอขอบพระคุณ

นายชุมพล ศิลปอาชา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุพรรณบุรี) : ท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ กระผม ชุมพล ศิลปอาชา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี พรรคชาติไทย กรรมการและเลขาธิการ ก่อนที่เรื่องจะเลยเถิดไปไกลโดยผิดประเด็นกันของเรื่อง กระผมก็เลยจำเป็นต้องยกมือหลายครั้งและขอลุกขึ้นมาชี้ประเด็นต่าง ๆ ให้เห็นว่าเราจะได้พิจารณาให้ถูกต้อง ว่าต้นของเรื่องอยู่ที่ไหนกันแน่ เรื่องของเรื่องทั้งหมดอยู่ตรงที่วิธีการทำงานของคณะกรรมการบริหารเท่านั้น จุดอยู่ตรงนั้นละครับว่า ภารกิจที่รัฐสภาไม่ได้มอบหมายให้คณะกรรมการไปทำนั้น เราได้พยายามทำอย่างสุดความสามารถตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย แต่ภารกิจนั้นนั้นเมื่อเราทำไปแล้วปรากฏว่ามีข้อขัดข้องไม่สามารถที่จะทำให้บรรลุผลสำเร็จได้ และเราก็ไม่สามารถจะหาวิธีอื่น

แก้ไขได้ เราจึงต้องเข้ามาปรึกษากับรัฐสภาซึ่งเป็นผู้มอบงานให้เรา จุดของเรื่องอยู่ตรงนี้ครับ คณะกรรมาธิการก็ได้พิจารณากันต่อไปถึงทางออกต่าง ๆ ว่าเราจะทำอย่างไรกับปัญหาเรื่องนี้ ไม่ได้มีรัฐบาลเข้ามาเกี่ยวข้องเลย ปัญหาของเรื่องนี้เกิดขึ้นมาตั้งแต่รัฐบาลชุดที่แล้ว กล่าวคือคณะกรรมาธิการชุดนี้ได้รับแต่งตั้งตั้งแต่รัฐบาลชุดที่แล้วยังไม่เสร็จสิ้นในระหว่างที่คณะกรรมาธิการกำลังพิจารณาในรัฐบาลชุดที่แล้วก็ประสบปัญหาอยู่แล้ว เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาล ปัญหาที่ยังค้างค้างมาถึงรัฐบาลนี้ เพราะฉะนั้นประเด็นเรื่องเปลี่ยนรัฐบาลไม่ได้เกี่ยวข้องไม่ว่าในกรณีใด ๆ กับปัญหาที่เรากำลังพูดกันในจุดนี้ กระผมขอทำความเข้าใจในเรื่องนี้เป็นเบื้องต้นเสียก่อนนะครับ

ที่นี้ท่านประธาน ท่านสมาชิกผู้ที่มีเกียรติทั้งหลายท่านก็อยากทราบถึงความขัดข้องของกฎหมายทั้ง ๒ ฉบับ แล้วก็มีปัญหาถกเถียงกันตั้งแต่เริ่มต้นเกี่ยวกับเรื่องประเพณีบ้าง เรื่องข้อบังคับ เรื่องรัฐธรรมนูญบ้าง กระผมเตรียมมาทราบเรียนชี้แจงกับรัฐสภาให้ไว้ได้ทราบ เพื่อประกอบการพิจารณาแล้ว สำหรับในประเด็นเรื่องข้อขัดข้องทั้งหลายการและเหตุผลและโครงสร้างแตกต่างกันโดยสิ้นเชิง คณะกรรมาธิการไม่สามารถที่จะปรับกฎหมายทั้ง ๒ ฉบับ ซึ่งรัฐบาลชุดที่แล้วเสนอมากับของทางพรรคกิจสังคมเสนอมานำเข้าเป็นฉบับเดียวกันได้ รัฐสภานี้รับหลักการทั้ง ๒ ฉบับ โดยระบุให้ถือฉบับของรัฐบาลเป็นแม่บทในการพิจารณา เราก็ดำเนินการที่รัฐสภานี้ได้กำหนดไป แต่ในการพิจารณาของเรา นั้น ปรากฏอย่างที่ท่านประธานคณะกรรมาธิการได้ทราบเรียนให้ทราบแล้วว่า ร่างของรัฐบาลมี ๓๒ มาตรา ของพรรคกิจสังคมมี ๑๐๐ กว่ามาตรา คณะกรรมาธิการส่วนใหญ่ได้พิจารณาแล้วก็เห็นว่าเนื้อหาสาระและร่างของทางพรรคกิจสังคมนั้นน่าจะอยู่ในวิสัยที่เราจะรับได้ ก็มีกรรมาธิการหลายท่านบอกว่า เมื่อขัดข้องอย่างนี้ก็เออละว่ากันไป ตามร่างของรัฐบาล เราว่าต่อไปไม่ได้ครับ เหตุผลก็อยู่ตรงที่ว่า ถ้าเราจะพิจารณาโดยถือร่างของรัฐบาลตามที่รัฐสภานี้มอบหมายไปเป็นหลัก เราจะใส่มาตราต่าง ๆ เติมลงไปอีกเป็นพวงเลยที่เดียวเกือบ ๑๐๐ กว่ามาตรา โดยประการจะนี้จะครบที่ท่านประธานรัฐสภาแล้วความยุติธรรมแก่ท่านสมาชิกอยู่ที่ไหนครับ ถ้าเราทำเช่นนั้น เราเพิ่มไปตั้ง ๑๐๐ กว่ามาตรา แต่การแปรญัตติเราให้แปรญัตติในร่างของรัฐบาล ท่านสมาชิกที่แปรญัตติเข้า

มาทั้งหมดนั้นแปรรูปติดตามร่างของรัฐบาล ๓๒ มาตรา แต่เรากลับไปเพิ่มมาเป็นตั้ง ๑๐๐ กว่ามาตรา เราไม่ได้เปิดโอกาสให้ท่านสมาชิกได้แปรรูปตัดหรือหักทิ้งแต่ประการใด เพราะฉะนั้นการแปรรูปตัดของท่านสมาชิกทุกท่านที่เสนอเข้าไปก็ไม่มีผลเลยครับ ถ้าเราทำอย่างนั้น เพราะเรื่องหนึ่งเรื่องจะต้องเปลี่ยนเรื่องตามฉบับของรัฐบาลชุดที่แล้ว เมื่อปัญหาเกิดขึ้นนี้ เราก็พยายามพิจารณาต่อไป อาศัยบทเรายังไม่ผ่านเลยครับท่านประธานรัฐสภา เพราะฉะนั้นปัญหาเราก็หาทางออก พอดีจวบกับจังหวะที่เรามีการเปลี่ยนรัฐบาล เราไม่ได้ถือโอกาสอันนี้เป็นจุดที่เราส่งเรื่องกลับคืนมาในที่นี้ หากมิได้ครับ แต่เราก็ได้ถามความเห็นไปตามประเพณีที่มีการเปลี่ยนรัฐบาลว่า ความเห็นของรัฐบาลยังคงอยู่หรือไม่ในเรื่องนโยบายในเรื่องนี้ สมมุติว่าถ้าคณะกรรมาธิการจะเอาหลักการของพรรคกิจสังคมเป็นต้นว่า เอกิจการสาธารณูปโภคทุกอย่างเข้ามาอยู่ในกรุงเทพมหานคร กระผมยกตัวอย่างตามร่างของพรรคกิจสังคม รัฐบาลนี้จะทำได้หรือไม่ เพราะเกี่ยวข้องกับการตั้งหน่วยงานต่าง ๆ เพิ่มขึ้นอีกมากมาย กระผมขอกราบเรียนว่า ตามร่างของรัฐบาลเดิมนั้น โอนเฉพาะหน้าที่ของรัฐมนตรีเท่านั้น ให้มาอยู่ในความรับผิดชอบของรัฐมนตรีว่าการทบวงนครบาล แต่ตัวกิจการจริง ๆ นั้นมิได้โอนเข้ามาอยู่ด้วย แต่ตามร่างของพรรคกิจสังคมนั้นโอนกิจการทุกอย่าง ประปา ไฟฟ้าทั้งหมดเข้ามาอยู่ในสังกัดกรุงเทพมหานคร อย่างนี้ละครับคือเป็นปัญหาใหญ่ และปัญหาเรื่องโครงสร้างของทางพรรคกิจสังคมก็มี ๒ ส่วนเหมือนกันแต่สังกัดอยู่ในทบวงนครบาลอันเดียวกัน แต่โครงสร้างของรัฐบาลมี ๒ ส่วนเหมือนกัน แต่ส่วนล่างเอาไปขึ้นกับกระทรวงมหาดไทย ส่วนบนกล่าวคือที่เสาชิงช้า ทบวงนครบาลเอามาขึ้นกับสำนักนายกรัฐมนตรี แต่เทศบาลไปขึ้นกับกระทรวงมหาดไทย การบริหารงานในจุด ๆ เดียวกันแบ่งออกเป็น ๒ ระดับ เหวระดับหนึ่งไปขึ้นอยู่กับอีกหน่วยงานหนึ่ง เอาอีกระดับหนึ่งไปขึ้นอยู่กับอีกหน่วยงานหนึ่ง ลักษณะนี้แหละครับ ถ้าเราจะปรับกันเสียใหม่มันจะใช้เวลานานในการพิจารณามากที่สุดเลย อันนี้คือปัญหาและข้อขัดข้องที่คณะกรรมาธิการด้วยความเคารพพยานเป็นอย่างยิ่ง เราจึงได้พยายามหาทางออกกว่าจะอย่างไร ก็ได้ส่งหนังสือไปถามรัฐบาล รัฐบาลก็ได้พิจารณาให้ความเห็นมา คือทางเราเสนอไปเหมือนกันว่า ถ้าต่างคนต่างถอนออกไปจากสภานี้ ก็เป็นทางออกทางหนึ่ง

ที่รัฐสภาจะแก้ไขได้ แล้วอีกวิธีหนึ่งที่เราได้พิจารณากันซึ่งเสียงส่วนใหญ่มักจะให้ทำก็คือว่า ให้ไปลงมติเอาในวาระที่ ๓ ให้กฎหมายฉบับนั้นตกไป ด้วยความเคารพ เราได้คิดถึงประเด็นเรื่องนี้ คิดถึงหัวข้อคณะกรรมการบ้างซิคครับ เวลาพิจารณาแล้ว เมื่อพิจารณาไปไม่รอด ส่งกฎหมายฉบับเก่าลงมา เพื่อให้เขาไปตีตกอย่างนั้น คณะกรรมการทำอย่างนั้นได้ทีไหน ไม่มีเหตุผลครับ ส่งกฎหมายไปเพื่อให้ตีตกในวาระที่ ๓ ก็ในเมื่อวาระที่ ๓ เราก็จะตีตกอยู่แล้ว ก็ทำไมในวาระที่ ๒ เราจะหาทางแก้ในชั้นวาระที่ ๒ ไม่ ต้องเสียเวลาในวาระที่ ๓ ไม่ได้เช่นนั้นหรือ ปัญหาที่หยิบยกกันขึ้นมาก็คือ ประเด็น กระผมขอกราบเรียนด้วยความสัตย์จริงว่า เรื่องนี้ไม่ใช่เกี่ยวกับประเด็นแต่ประการใดเกี่ยวกับหลักการและเหตุผลว่าในวาระที่ ๑ นั้น รัฐสภาได้พิจารณากฎหมายแล้ว ก็มีความเห็นว่าหลักการของกฎหมายฉบับนั้นใช้ได้ ก็เป็นธรรมดาที่อยู่เองและเป็นธรรมดาของมนุษย์เองว่า วาระที่ ๒ และที่ ๓ ก็จะได้รับหลักการ เป็นลักษณะนี้มากกว่าที่จะเป็นประเด็น ไม่ให้ถอนนะครับ เป็นในหลักการที่ว่าเมื่อวาระที่ ๑ เห็นแล้วว่าเป็นของดี วาระที่ ๒ วาระที่ ๓ ก็ไม่พยายามที่จะมาถอนกัน เพราะฉะนั้นกระผมขอกราบเรียนยืนยันอย่างที่ท่านประธานรัฐสภาได้ว่า ทั้งกฎหมายรัฐธรรมนูญและข้อบังคับจะได้รับในเรื่องการห้ามถอนนี้ในวาระที่ ๒ หรือที่ ๓ นั้น ไม่มีเลยครับ ไม่ได้ระบุไว้ เพราะฉะนั้นก็ขึ้นอยู่กับทางรัฐสภาจะพิจารณาว่า จะให้ถอนในวาระที่ ๒ ได้หรือไม่ ยังมีปัญหาอยู่อีกมากทีเดียวในเรื่องนี้ ถ้าจะดำเนินการต่อไปแล้วจะสร้างปัญหายุ่งยาก ใช้เวลา ๑ ปีก็พิจารณาเรื่องนี้ไม่สำเร็จ เพราะฉะนั้นทางที่ตีคณะกรรมการก็ได้ประชุมปรึกษากันแล้ว ทางออกที่ดีที่สุดและนุ่มนวลที่สุดก็คือ ท้าหรือกับทางรัฐสภาและก็จะเสนอแนะให้ต่างคนต่างถอนออกไปจากรัฐสภา แล้วรัฐบาลจะมีความเห็น มีนโยบายประการใด ส่งกฎหมายฉบับใหม่เข้ามา เรื่องจะเรียบร้อยกว่าแล้วก็ไปได้อย่างดีกว่า เพราะฉะนั้นการที่คณะกรรมการจะตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของรัฐบาลหรือไม่นั้น อันนี้ไม่เกี่ยวกับประเด็นเรื่องนี้เลยครับ กระผมก็เกรงว่าจะเข้าใจประเด็นกันผิดเลยเถิดไปถึงขั้นว่า พอเปลี่ยนรัฐบาลแล้วจะมาถอนเรื่องนี้กัน อันนี้หามิได้ครับคนละเรื่องกัน ปัญหาที่เกิดขึ้นและ

ประทับอยู่นี้ มีมาแล้วตั้งแต่ก่อนที่จะมีการเปลี่ยนรัฐบาล กระผมก็ขอกราบเรียนข้อเท็จจริงต่อรัฐสภา และท่านประธานด้วย ขอขอบคุณครับ

นายบัญชา เกสรทอง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เพชรบูรณ์) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม ปัญหา เกสรทอง ส.ส. เพชรบูรณ์ พรรคเกษตรสังคม กระผมต้องกราบขอภัยว่า พรรคเกษตรสังคมของกระผมต้องยืนยันอยู่นะครับ กระผมได้ฟังคำชี้แจงของท่านเจ้าของร่างพระราชบัญญัติ คือท่านรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย คุณเกษม ตลอดจนท่านประธานคณะกรรมการมาธิการและกรรมาธิการ กระผมก็ว่าไม่เป็นเหตุผลในการที่จะมาถอนร่างฉบับนี้ เหตุผลที่ท่านอ้างว่าการพิจารณาเป็นไปไม่ได้ กระผมเชื่อว่าน่าจะกระทำได้ เพราะว่าเราบริวารของรัฐบาลเป็นหลัก ก็ควรจะต้องดำเนินการตามนั้น ส่วนปัญหาข้อขัดแย้งซึ่งจะทำให้ร่างพระราชบัญญัติของพรรคกิจสังคมไม่มีความหมายนั้น ในเมื่อท่านกลับขึ้นไปเป็นรัฐบาลแล้ว ท่านก็ให้ตกไปเสียตามครรลองของการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ เพราะฉะนั้นเหตุผลที่ว่าพิจารณาไม่ได้ยืนยันอย่างนี้ กระผมว่าเป็นไปไม่ได้ซึ่งท่านสมาชิกหลายท่านก็ได้อภิปรายแล้ว แต่กระผมอยากจะทำไปถึงท่านสมาชิกที่ชี้แจงเมื่อกันบอกว่าไม่ได้เป็นเรื่องของรัฐบาล กระผมยังยืนยันว่าเป็นเรื่องของรัฐบาลเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้อง กระผมอยากจะประทานกราบเรียนท่านประธาน รัฐสภาและให้สมาชิกรัฐสภาแห่งนี้ได้ทราบ ว่า รัฐบาลได้ตั้งคณะกรรมการชุดหนึ่งในการพิจารณากฎหมายต่าง ๆ ที่ค้างค้างอยู่ กระผมเป็นกรรมาธิการพิจารณากฎหมายพรรคการเมือง มีหนังสือจากรัฐบาลมาอย่างเด่นชัด รัฐบาลได้ปรึกษาหารือกันแล้วเรื่องกฎหมายพรรคการเมือง มีมติให้ดำเนินการอย่างนั้น ๆ ส่งมายังคณะกรรมการพิจารณากฎหมายพรรคการเมือง นี่เป็นเครื่องยืนยันอันหนึ่ง เพราะฉะนั้นจะปฏิเสธไม่ได้ว่า รัฐบาลนี้ไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้อง กระผมว่าไม่ได้เกี่ยวข้องก็คือ ตัวท่านนายกรัฐมนตรีคนเดียวเท่านั้น เพราะท่านไม่ยอมรับว่าท่านมีส่วนในรัฐบาลนี้ พรรคการเมืองที่สนับสนุนนี้แต่การที่จะมาโทษว่าก่อนที่รัฐบาลจะส่งร่างพระราชบัญญัติเข้ามาไม่เหมาะสมไม่ถูกต้อง ผู้อภิปรายก็ต้องโจมตีท่านนายกรัฐมนตรี เพราะท่านนายกรัฐมนตรีเป็นคนะรัฐบาลอยู่กับรัฐบาลที่ผ่านมา อีกหลายท่านยังนั่งอยู่ แล้วสภาก็ได้เข้ามาพิจารณากันเห็นเหมาะสม

สมแล้วก็ให้ผ่านไป เมื่อยกมือรับหลักการวันวาระที่ ๑ ไปแล้ว กลับมาวันนี้จะมาเทียบมือไม่รับหลักการวางพระราชบัญญัติฉบับเก่านี้ ลองคิดดูซิครับว่าจะกระทำดีหรือไม่ กระผมไม่ต้องเอาประเพณีหรือก ะผมมีความสำนึกในหน้าที่ มีจุดยืนของกระผมเอง มีจุดยืนในการที่ทำหน้าที่ของผู้แทนราษฎร' กระผมได้ฟังคำชี้แจงของท่านรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยที่เป็นเจ้าของร่าง กระผมขอชมท่านเหลือเกิน เมื่อ ๓ เดือนก่อนท่านนั่งอยู่ข้างล่างท่านไม่ใช่ลักษณะอย่างนี้ ท่านมีความกล้าทำท่านรุนแรง แต่พอท่านกลับขึ้นไปข้างบน ท่านนั้นมัวลวมมาก แต่เสียใจเหลือเกินท่านยังไม่รู้ว่ากระผมเป็น ส.ส. อยู่จังหวัดไหน เพราะฉะนั้นกระผมจะขอประทานกราบเรียนว่า การที่สภานั้นจะมีมติหรือชี้ขาดอะไรลงไปนั้น ขอให้สำนึก ขอกราบอภัยครับว่าเราได้ยกมือรับหลักการร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับไปแล้ว เห็นดีเห็นชอบแล้ว แต่มาวันนี้จะมายกมือไม่รับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เสียอีกแล้ว เมื่อกันท่านรองนายกรัฐมนตรีประมาณได้ข้อบอกว่า รัฐบาลนี้เป็นรัฐบาลใหม่ไม่เห็นด้วย ถ้าตอนได้ก็ดี กระผมว่าถ้าหากไม่อยากจะชิงดีชิงเด่นในร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับนี้แล้ว ก็เอาของรัฐบาลเก่าเป็นหลักดำเนินการไปตามวิถีทางการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติให้ผ่านไป แล้วรัฐบาลก็มีมติบอกว่าให้ตกไปเสีย รัฐบาลก็ไปร่างมาใหม่ กระผมว่าจะสวยกว่า จริงอยู่ท่านประธานคณะกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ท่านบอกว่า ประเพณีนั้นเปลี่ยนแปลงได้ จะเปลี่ยนอย่างไรก็เปลี่ยนได้ กระผมบอกว่าถ้าประเพณีพื้นบ้านพื้นเรือนกันจะทำกัน แต่ประเพณีระบอบประชาธิปไตยนั้นเขาคงจะไม่กระทำอย่างนั้น ควรจะต้องยึดแนวทางอันถูกต้อง ท่านบอกว่าท่านเปลี่ยนแปลงอย่างไรก็ได้ แต่จะสวยตรงไหน งามตรงไหน กระผมไม่แน่ใจ ว่าต่อไปนี้ทางรัฐบาลบริหารงานนั้น ถ้ามีเรื่องอันใดกลับเข้ามาท่านบอกว่าท่านอยากจะทำเปลี่ยนแปลง ท่านอยากจะทำท่านก็จะต้องกระทำอีก กระผมเคยตั้งข้อสังเกตไว้แล้วท่านประธานกระผมเคยตั้งข้อสังเกตไว้แล้ว ตอนพิจารณาพระราชกำหนด กระผมยังยืนยันว่ากระผมไม่เห็นด้วย ในการออกพระราชกำหนดเงินภาษีอากร ๓,๕๐๐ ล้านบาท เพราะไม่มีประเพณีที่กระทำมา แต่มาวันนี้กลับมาเห็นอีก จะปฏิเสธไม่ได้ครับว่ารัฐบาลไม่เกี่ยวข้อง กระผมมีหลักฐานทำมาถึงประธานคณะกรรมการแล้ว เป็นมติให้เปลี่ยนแปลง

จาก ๕,๐๐๐ คน เป็น ๑,๐๐๐ คน ให้เปลี่ยนต่าง ๆ ในร่างพระราชบัญญัติพรกการเมือง
ลงคิดดูซิครับ กระผมก็อยากให้เห็นจุดยืนของพรกการเมืองซึ่งสมัยก่อนท่านเป็นฝ่าย
ค้าน แต่พอถดถอยขึ้นเป็นรัฐบาล ท่านบอกจะเอาอย่างไรก็ได้ กระผมก็ไม่ทราบ แต่
กระผมยังยืนยันว่า ในเมื่อกระผมยกมือรับหลักการครั้งแรกไปแล้ว กระผมก็ยังยืนยันว่า
ควรวินิจฉัยกระผมยกมือหรือพรกเกษตรสังคมาจะยกมือไม่รับหลักการร่างพระราชบัญญัติทั้ง
๒ ฉบับอีกเป็นไปไม่ได้ ขอขอบคุณครับ

นายไกรสร ตันตพิงค์ (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม) : ท่าน
ประธานรัฐสภาที่เคารพ ประเด็นที่จะพูดกันต่อไป ผมว่าน่าจะหมดประเด็นว่าเข้ามา
อย่างไร เพราะว่าผู้ดัดที่เข้ามา ท่านประธานคณะกรรมการฯ ท่านเลขานุการของ
คณะกรรมการฯ ได้ยอมรับแล้วว่าคณะกรรมการเป็นผู้มีหนังสือถึงท่าน ประธาน รัฐสภา
เพราะฉะนั้นก็อยู่ที่ว่าการที่เอากฎหมายเข้ามาในสภาขอด้วยข้อบังคับหรือไม่ เพราะใน
เบื้องต้นมีสมาชิกหลายท่านพูดว่าเข้ามาเข้าไม่ได้ ไม่มีข้อบังคับข้อไหนเปิดช่องให้ และ
ยังตั้งคำถามไปถึงว่ารัฐบาลจะถอนนี้ใช้อำนาจก้วกายสภา ผมจึงขออนุญาตนำกฎเกณฑ์ของ
รัฐสภามาเรียนต่อที่ประชุมว่า สามารถจะกระทำได้ นั่นคือสภาได้ตั้งคณะกรรมการ
ขึ้นชุดหนึ่งเป็นคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ในข้อบังคับ
ของการประชุมได้กำหนดว่า ถ้าคณะกรรมการชุดใดก็ตามไปกระทำกิจการใดแล้วให้รายงาน
ต่อสภา เพราะฉะนั้นคณะกรรมการชุดนี้ทำเรื่องมารายงานต่อรัฐสภา ถึงผลของ
การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับว่าทำไม่ได้ จึงเป็นการกระทำที่ชอบของคณะ
กรรมการฯ โดยข้อบังคับ ข้อ ๕๐ มีว่า ถ้ามีมติของสภาให้คณะกรรมการใดกระทำ
กิจการหรือพิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องใดให้เสร็จภายในกำหนดเวลาใด และคณะ
กรรมการนั้นกระทำกิจการหรือพิจารณาสอบสวนหรือศึกษาจะไม่เสร็จภายในเวลาที่
กำหนด ประธานคณะกรรมการต้องรายงานให้ประธานสภาทราบโดยด่วน เพราะฉะนั้น
การที่ท่านประธานคณะกรรมการฯ ได้นำเรื่องหารือเรียนต่อท่านประธานสภา จึงเป็น
การกระทำที่ชอบ ที่นี้ก็ติดอยู่ที่ตัวท่านประธานรัฐสภาซึ่งอาจจะถูกกล่าวหาอีกว่าเป็น
เครื่องมือของรัฐบาล ก็ปรากฏว่าข้อบังคับการประชุมของรัฐสภาซึ่งใช้ข้อบังคับของวุฒิ

สภาโดยอนุโลม ข้อ ๒๑ ก็ได้ระบุถึงอำนาจของท่านประธานว่าท่านมีอำนาจที่จะปรึกษาที่ประชุมในปัญหาใด ๆ ก็ได้ เพราะฉะนั้นปัญหาที่ตกไป ๒ ปัญหา คือว่าคณะกรรมการมีหน้าที่ที่จะต้องกระทำตามข้อบังคับ ข้อ ๕๐ ท่านประธานก็มีอำนาจตามข้อบังคับ ข้อ ๒๑ ก็เหลืออยู่ว่าเมื่อท่านประธานมีอำนาจที่จะนำเรื่องมาปรึกษาแล้ว ท่านประธานจะกระทำโดยวิธีไหน ข้อบังคับ ข้อ ๑๔ วรรคสอง ก็เขียนไว้ดีกว่า ท่านประธานกระทำได้โดยบรรจุระเบียบวาระ เพราะฉะนั้นการที่ประธานรัฐสภาพิจารณาระเบียบวาระวันนั้นตามที่ท่านประธานสั่งให้ประชุมกัน จึงเป็นการกระทำที่ชอบด้วยข้อบังคับ ข้อ ๑๔ วรรคสอง ที่นี้รัฐบาลขึ้นมาแถลง รัฐบาลใช้อำนาจอะไร รัฐบาลลงกาวต่อรัฐสภาหรือก็ปรากฏว่าข้อบังคับ ข้อ ๒๐ ก็เขียนว่า รัฐบาลโดยรัฐมนตรีมีอำนาจที่จะแถลงชี้แจงต่อรัฐสภา ซึ่งท่านรองนายกรัฐมนตรีได้กระทำไปแล้ว ก็ชอบด้วยข้อบังคับ ก็เหลือประเด็นสุดท้ายว่า รัฐสภานั้นจะให้ถอนหรือไม่ ไม่ใช่ยืนยันว่าจะรับหลักการหรือไม่ ไม่ใช่ประเด็น ประเด็นอยู่ที่ว่าจะอนุมัติให้ถอนร่างของพรรคกิจสังคม ร่างของรัฐบาลชุดเดิมหรือไม่ ประเด็นอยู่ตรงนี้ ข้อบังคับไม่ได้เขียนชัดเจนว่าให้ถอนร่างพระราชบัญญัติได้ แต่ในขณะเดียวกัน ข้อบังคับก็ได้เขียนไว้โดยอนุโลม คือข้อบังคับ ข้อ ๔๐ เขียนไว้ว่า ถ้ามีผู้คัดค้านเข้ามาแล้วถ้าจะถอนสภาเป็นผู้พิจารณาอนุมัติ เมื่อข้อบังคับไม่ได้กำหนดถึงร่างพระราชบัญญัติ ก็น่าจะใช้ข้อบังคับที่กำหนดโดยผู้ตัดโดยอนุโลม ผมนำเรื่องนี้ขึ้นมาเรียนต่อรัฐสภาก็เพื่อจะขอให้ท่านสมาชิกรัฐสภาที่มีความสนใจได้อย่างหนึ่งว่า การกระทำดำเนินมาถึงขั้นตอนนี้เป็นการกระทำที่ชอบด้วยเหตุผลทุกประการ ส่วนจะวินิจฉัยเห็นควรว่าจะให้ถอนออกไปหรือไม่นั้น ก็มาพิจารณาถึงถ้อยแถลงของประธานคณะกรรมการซึ่งท่านบอกว่าท่านหมดทางจะกระทำ แต่เมื่อรัฐสภามอบหมายให้ท่านไปกระทำ ท่านมายอมรับว่าคณะกรรมการหมดทางจะกระทำ ก็เหลือการวินิจฉัยของรัฐสภาว่าจะให้ถอนหรือไม่ตามข้อบังคับ ข้อ ๔๐ โดยอนุโลม ผมจึงเรียนออกความเห็นต่อที่ประชุมรัฐสภานี้ ขอบคุณครับ

นายปัญจะ เกสรทอง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เพชรบูรณ์) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม ปัญจะ เกสรทอง ส.ส. เพชรบูรณ์ พรรคเกษตรสังคม กระผมต้อง

ผู้ออกย้่าท่านรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม รู้สึกว่าท่านจะทำให้บรรดาสมาชิก
 ในรัฐสภาในช่วงเวลาเพื่อประโยชน์ของท่าน ข้อบังคับ ข้อ ๘๐ นั้นอ่านให้ตีครึบในกรณี
 ที่คณะกรรมการการศึกษาและไม่เสร็จตามกำหนดเวลา กระผมไม่อยากจะอ่านให้เสียเวลา
 และกัมาแจ้งสภา ชั้นตอนลงอ่านคู้ให้จบครึบ ไม่ใช่ในกรณีอย่างนี้ ท่านอย่าเอาข้อ
 บังคับ ข้อ ๘๐ มาตีความเพื่อประโยชน์ เพราะฉะนั้นกระผมจะขออนุญาตอ่านข้อ ๘๐
 เพื่อท่านสมาชิกผู้มีเกียรติจะได้วินิจฉัยว่า การเสนอแนะของท่านรัฐมนตรีช่วยว่าการ
 กระทรวงอุตสาหกรรมจะถูกต้องหรือไม่ ข้อ ๘๐ “ถ้ามีมติของสภาให้คณะกรรมการใด
 กระทำกิจการหรือพิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใดให้เสร็จภายในกำหนดเวลาใด...”
 กำหนดเวลาใดนะครึบ “...และคณะกรรมการนั้นกระทำกิจการหรือพิจารณาสอบสวน
 หรือศึกษาจะไม่เสร็จภายในเวลาที่กำหนด ประธานคณะกรรมการต้องรายงานให้ประ
 ธานสภาทราบโดยด่วน ในกรณีดังกล่าวตามวรรคหนึ่ง ถ้าอยู่ในระหว่างสมัยประชุม ให้
 ประธานสภารีบเสนอต่อที่ประชุม และที่ประชุมอาจลงมติให้ขยายเวลาที่ได้กำหนดไว้
 หรือให้ตั้งคณะกรรมการใหม่แทนคณะเดิม หรือให้ดำเนินการอย่างอื่น สุดแต่ที่
 ประชุมจะเห็นสมควร แต่ถ้านอกสมัยประชุมและคณะกรรมการมีอำนาจประชุมได้ตาม
 ข้อ ๘๑ ก็ให้ประธานสภามีอำนาจอนุญาตให้ขยายเวลาที่กำหนดไว้ได้ตามที่พิจารณาเห็น
 สมควร แล้วแจ้งให้สภาทราบภายหลัง ทั้งนี้ ภายใต้บังคับ ข้อ ๑๐๐” เพราะฉะนั้นใน
 การที่คณะกรรมการชุดพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ๒ ฉบับนั้น ไม่ได้อยู่ในข่ายข้อ ๘๐
 สภาไม่ได้กำหนดให้ สภาไม่ได้กำหนดเวลาที่จะต้องมารายงาน ดำเนินการไปก็ปีก็
 ได้การที่ท่านจะมาผนวกเอาข้อ ๘๐ เข้ามาี้ กระผมคิดว่าส่วนตัวกระผมนะครึบ กระผม
 ว่าเข้าไม่ได้หรอกครึบ ท่านอย่าทำให้สมาชิกรัฐสภาได้ในช่วงว่า การกระทำนี้ถูก
 เพราะฉะนั้นไม่ถูกก็ยอมรับว่าไม่ถูกเสีย แต่จะสร้างประเพณีใหม่ขอสักครั้งหนึ่ง กระผม
 ยังจะยอมให้ ขอขอบคุณครึบ

ประธานรัฐสภา : เอาละครึบ ผมขอเรียนสรุปประเด็นอีกนิดเถอะครึบว่า
 ผมปรึกษาเสียก่อนก็แล้วกัน คือประเด็นเรื่องนี้มีอยู่อย่างเดียวว่า คณะกรรมการวิสามัญ
 ที่สภาเราตั้งไปนี้ ไม่สามารถจะทำงานเรื่องนี้ได้ เพราะว่าไปติดขัดหลายอย่าง หลาย
 ประการเหลือเกิน ตามหนังสือที่ท่านแจ้งมานี้ ก็มีท่านเปรียบเทียบมาให้ดูว่าร่างพระราช-

บัญญัติทั้ง ๒ ฉบับนี้ขัดข้องกันอย่างไร มีหัวข้อใหญ่ ๆ ๑๐ หัวข้อ เป็นกระดาษหลายหน้า
 ที่นี้ก็มีการเดินที่เจาะจะพิจารณากันอยู่ เพื่อไม่ให้เสียเวลาที่มีประเด็นอยู่นิดเดียวครับ ว่า
 เราจะยอมให้ถอนหรือไม่ถอน ถ้ายอมให้ถอนไปทั้งรัฐบาลทั้งพรรคกิจสังคมก็จะเอากฎ-
 หมาย ๒ ฉบับนี้ไปรวมกัน แล้วก็ทำมาใหม่ให้เรียบร้อย ให้ได้กฎหมายที่ดีขึ้นมา
 บังคับกวดหัวพวกเราทั้งหลายนี้ละครับ ถ้าเผื่อเราไม่ยอม ไม่ยอมให้ถอนก็ไม่เป็นอะไร ก็
 ไม่ถอนคณะกรรมธิการชุดเดิมก็ทำงานไป ทั้ง ๆ ที่ทำไม่ได้มันละครับ จะสิ้นเวลา
 ก็เดือนก็ปีก็ไม่ทราบแล้วจะเสียเวลาของพวกเราทั้งหลายหรือไม่ก็แล้วแต่พิจารณาญาณของ
 ท่าน ที่นี้จะหารืออย่างไรก็ว่ามา

นายปิยะนัฐ วัชรภรณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ศรีสะเกษ) : ท่าน
 ประธาน กระผม ปิยะนัฐ นะครับ ขออนุญาตปรึกษาท่านประธาน คือท่านกรรมธิการ
 ก็ยืนยันแล้วว่าทำไม่ได้ กระผมขอเสนอญัตติให้มีการตั้งคณะกรรมการใหม่แทนคณะ
 เดิมขอผู้รับรองด้วยครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ประธานรัฐสภา : คุณปิยะนัฐเสนอให้ตั้งคณะกรรมการใหม่ มีท่านผู้ใด
 ไม่เห็นด้วยหรือเห็นเป็นอย่างอื่นครับ

นายชุมพล ศิลปอาชา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุพรรณบุรี) : ท่าน
 ประธานรัฐสภาที่เคารพ คือเรื่องนี้คณะกรรมการยังไม่ได้ลาออก ทางนี้ยังไม่ได้ปลด
 เพราะฉะนั้นจะคงใหม่ก็ยังไม่ได้ กระผมก็เลยขออนุญาตต่อประธานรัฐสภาและรัฐสภา
 นี้ว่ากระผมขอลาออกก่อนครับ

นายปิยะนัฐ วัชรภรณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ศรีสะเกษ) : ท่านประ-
 ธาน ทำได้ครับตามข้อบังคับ ข้อ ๔๐

ประธานรัฐสภา : เดียวคุณชุมพล เป็นแต่เพียงขนาดเลขานุการของคณะ
 กรรมธิการ อย่าเพิ่งลาออกเลย ท่านประธานคณะกรรมการจะว่าอย่างไรครับ

นายทองหยด จิตตวิระ (ประธานคณะกรรมการ) : ถ้าหากว่าสภาน้อยาก

ให้นำกฎหมายทั้ง ๒ ฉบับนี้ไปพิจารณาต่อไปนั้น กระผมในฐานะที่เป็นประธานคณะกรรมการมารีการขอลาออกเหมือนกันครับ

นายมนตรี พงษ์พานิช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (พระนครหรืออยุธยา) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม นายมนตรี พงษ์พานิช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนครหรืออยุธยา พรรคกิจสังคม ตามที่เรารู้ได้ปรึกษากันมาตั้งแต่เช้า ประเด็นนี้กระผมไม่อยากจะพูดต่อไปแล้ว เพราะประเด็นมีสั้น ๆ เพียงว่า ท่านประธานคณะกรรมการพิจารณากฎหมายทั้ง ๒ ฉบับนี้ ได้เสนอญัตติเข้ามาในสภาเพื่อที่จะให้สภานี้วินิจฉัยว่า จะให้ถอนกฎหมายของรัฐบาลเก่าและของพรรคกิจสังคมหรือไม่ ได้มีการถกเถียงกันถึงเรื่องข้อบังคับว่าจะกระทำได้ กระทำไม่ได้อย่างไร ซึ่งตัวกระผมเองนั้นจะไม่อภิปรายในตำแหน่งนี้ เพราะว่าจริงอยู่ประเพณีของรัฐบาลนั้นอาจจะยังไม่เคยพบเลยว่าการเสนอกฎหมายเข้ามา สภารับหลักการแล้วส่งไปให้คณะกรรมการพิจารณาแล้ว แล้วมาให้สภาถอน แต่ถึงอย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าข้อบังคับจะไม่ได้รับไว้ชัดเจนนั่น แต่ถ้ากระผมจำไม่ผิด รัฐธรรมนูญแม่บทของราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๓๕ นั้นได้ระบุไว้อย่างชัดเจนว่าสภาแห่งนี้สามารถจะตั้งคณะกรรมการวิสามัญหรือสามัญย่อมจะกระทำได้ และคณะกรรมการนั้นเมื่อได้กระทำการไปอย่างไรไม่ระบุชัดแจ้งว่าจะกระทำแล้วเสร็จหรือไม่ก็ให้รายงานต่อสภาเมื่อรัฐธรรมนูญระบุไว้เช่นนั้น แต่ข้อบังคับการพิจารณากฎหมายของสภาแห่งนี้มิได้กำหนดไว้ว่า เมื่อรับหลักการแล้วคณะกรรมการจะมาขอถอนได้ เป็นเรื่องที่เรที่เป็นสมาชิกรัฐสภาทั้งหลายได้กำหนดข้อบังคับขึ้นเอง รัฐธรรมนูญสมาชิกรัฐสภาได้กำหนดขึ้นเอง เหตุผลของประธานคณะกรรมการและเหตุผลของท่านเลขาธิการของคณะกรรมการก็ได้ชี้แจงไว้อย่างแจ่มชัดแล้วว่า การพิจารณากฎหมายทั้ง ๒ ฉบับซึ่งถือเอาร่างของรัฐบาลเป็นหลักนั้นก็ไม่สามารถที่จะกระทำได้ ด้วยกฎหมายทั้ง ๒ ฉบับมีหลักการและเหตุผลแตกต่างกันมากมาย การที่เราจะแปรญัตติเข้ามาหรือสมาชิกทั้งหลายที่ได้แปรญัตติเข้าไปนั้นแปรญัตติเฉพาะกฎหมายของรัฐบาล กระผมจึงเห็นว่าคณะกรรมการที่خابแล้วด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๓๕ และกระผมเองก็อยากจะเรียนท่านประธานไว้ว่า เมื่อก่อนที่มีข้ออภิปรายเรื่องนี้ขึ้นมาเป็นเป็นเรื่องที่เป็นญัตติซ้อนญัตติขึ้นมา ถ้าหากว่าท่านประธาน

จะให้มีการพิจารณาญัตติของผู้ที่ปรึกษาใหม่นั้น ญัตติเก่าของประธานคณะกรรมการพิจารณาพิจารณากฎหมายทั้ง ๒ ฉบับย่อมจะต้องตกไป ซึ่งกระผมยังไม่เห็นด้วย กระผมอยากจะให้สภาแห่งนี้ได้พิจารณากันอย่างถ่องแท้ว่า ถึงแม้ประเพณียังไม่เคยมีมา แต่ถ้าเราจะพิจารณา รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๓๕ ให้ดี เราจะเห็นว่าสภาแห่งนี้สามารถที่จะกำหนดกฎเกณฑ์อะไรใหม่ๆ ขึ้นมาก็ได้ ถ้าหากว่าเรื่องต่างๆ เหล่านั้นขัดและไม่สามารถจะดำเนินการต่อไปได้ กระผมจึงขอกราบเรียนท่านประธานรัฐสภาว่า ขอให้ถ้ามุญัตติเก่าให้เสร็จสิ้นไปเสียก่อนว่า สภาแห่งนี้จะยินยอมให้คณะกรรมการซึ่งเสนอญัตติเข้ามาถือนกฎหมายทั้ง ๒ ฉบับ ออกไปเพื่อพิจารณาใหม่หรือไม่ จึงขอประทานกราบเรียนท่านประธานรัฐสภาครับ

นายผัน บุญชิต สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุบลราชธานี) : ท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ กระผมขอประทานกราบเรียนต่อท่านประธานว่า ประเด็นที่เราถกถึงวินิจฉัยกันอยู่นี้มีอยู่เพียงประเด็นเดียวว่า สภานั้นจะอนุญาตให้ถอนไปได้หรือไม่ซึ่งฝ่ายรัฐบาลโดยท่านรองนายกรัฐมนตรีก็ขอลอนร่างพระราชบัญญัติของรัฐบาล และฝ่ายกิจสังคมท่านรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย เลขานุการพรรคกิจสังคมก็ขอลอน เพราะฉะนั้นประเด็นอยู่ที่ว่าจะอนุญาตให้ถอนหรือไม่ เมื่อกระผมฟังท่านประธานคณะกรรมการและฟังท่านเลขานุการชี้แจงต่อสภานี้ เห็นว่าคณะกรรมการเดินต่อไปไม่ได้แล้วไปพบทางต้นเดินต่อไปไม่ได้ สภานี้จะบังคับให้เขาเดินต่อไปอย่างนั้นหรือ กระผมอยากจะทำให้มองไปข้างหน้าว่าถ้าหากให้ถอนร่างพระราชบัญญัติ ๒ ฉบับนี้ออกไป ก็หมายความว่าพ้นไปจากสภานี้หรือจะให้คณะกรรมการพิจารณาต่อไปแบบสุกเอาเผากิน แล้วก็เสนอเข้ามาสู่สภานี้รัฐสภาก็ไม่อนุมัติ ผลที่สุดกฎหมาย ๒ ฉบับนี้ก็ตกไปจากสภานี้ เพราะฉะนั้นขอให้มองไปข้างหน้าว่าผลจะเป็นประการใด ถ้าให้ถอนออกไปกฎหมายนี้ก็พ้นไปจากสภานี้ แล้วรัฐบาลก็ไปปรับปรุงใหม่ เพราะว่าของฝ่ายรัฐบาลก็เรียงศักดิ์ ให้ตั้งเป็นทบวง ฝ่ายของพรรคกิจสังคมให้ตั้งเป็นกระทรวงก็เข้ากันไม่ได้ เมื่อเข้ากันไม่ได้ผสมกันไม่ได้ เรายิ่งจะให้ผสมกันต่อไปหรือท่านประธานที่เคารพ กระผมอยากจะทำให้มองไปข้างหน้าว่าผลนั้นเหมือนกัน ให้ถอนไปก็ให้พิจารณาต่อไป ผลที่สุดกฎหมาย ๒ ฉบับนี้ก็

ตกไปจากสภานี้เพื่อไม่ให้เสียเวลา เราให้ถอนไปเสีย กระผมเห็นว่าจะเป็นทางที่ประหยัดเวลาเราจะต้องไปเสียค่าใช้จ่ายให้คณะกรรมการอีกเท่าไร สมมติว่าพิจารณาไปอีกปีหนึ่งค่าใช้จ่ายเท่าไร ขณะนี้เราพูดกันถึงเรื่องประหยัด เพราะฉะนั้นกระผมเห็นว่า ท่านประธานควรจะชี้ได้แล้วว่าจะสมควรให้ถอนหรือไม่ กระผมประธานเสนอ ขอบพระคุณ

ประธานรัฐสภา : เดียวนะครับ ขอประธานอภิสิทธิ์หน่อยและครับเรื่องนี้ก็เสียเวลามากแล้ว ความจริงผมไม่อยากจะรวบรัด ก็อยากจะให้ได้พูดกันได้เต็มที่ แต่ว่าวันนี้ไม่มีกระจายเสียง คงจะไม่เป็นอะไรหรอก ผมอยากจะหารืออย่างนี้ข้อหารือที่ผมขอหารือตามสิทธิมีว่า เมื่อประธานคณะกรรมการเสนอมาว่าทำงานไม่ได้แล้วหากรัฐบาลหรือเจ้าของเดิมจะขอถอน สภาจะอนุมัติให้ถอนหรือไม่ ถ้ารัฐบาลกับเจ้าของเดิมคือพรรคกิจสังคมขอถอน แล้วสภาอนุมัติให้ถอนก็หมดเรื่องกันไป ถ้าสภาไม่อนุมัติให้ถอนยังมีผู้คัดค้านขึ้นมาของคณะรัฐมนตรีว่า ถ้าหากไม่อนุมัติให้ถอน ทางท่านประธานคณะกรรมการก็บอกท่านทำไม่ได้ ท่านลาออก ท่านลาออกแล้วจะตั้งคณะกรรมการใหม่ก็เอา แต่ถ้าสภาลงมติให้ถอนแล้วก็ไม่ต้องตั้งคณะกรรมการใหม่ ผมจะขอหารืออย่างนี้ละครับอย่าหาว่ารวบรัดเลยว่าเราสมควรจะปิดอภิปรายหรือยังในประเด็นนี้ ท่านผู้ใดเห็นว่าควรปิดอภิปรายโปรดยกมือขึ้น

(นายพินิจ จันทรสุรินทร์ ได้ยื่นและยกมือขึ้น)

ประธานรัฐสภา : ประทับใจครับ

นายพินิจ จันทรสุรินทร์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ลำดับ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม พินิจ จันทรสุรินทร์ จากลำดับ กระผมอยากจะขอประทับใจสักนิดหนึ่ง เพราะว่าการที่คณะรัฐมนตรีเสนอผู้คัดค้านขอประธานอนุญาโตเถียงนาม ให้ตั้งคณะกรรมการใหม่ ประธานคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้และเลขานุการคณะกรรมการนั้นได้ลาออกแล้วมีผลสมบูรณ์ครับ เพราะฉะนั้นในการที่ประธานคณะกรรมการได้เสนอเหตุผลต่าง ๆ มานั้นไม่ชอบด้วยเหตุผลและตกไปนะครับ แล้วอีกประการหนึ่ง.....

ประธานรัฐสภา : เอาละครับ อันนี้ไม่ได้ขัดข้อบังคับอะไร ขอให้ลงมติเสียก่อนครับ

นายพินิจ จันทรสุนทร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ลำปาง) : ไม่ได้ครับ ท่านประธาน คนละเรื่องครับ อันนี้เป็นระเบียบวาระที่ ๒ ร่างพระราชบัญญัติโอนกิจการบริหารกรุงเทพมหานครไปเป็นของทบวง สำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งได้พิจารณากันมาโดยตลอดนั้น กระผมเห็นว่าผิดกันทั้งหมดเลยครับ ที่กระผมประท้วงทั้งหมดนั้นก็เพราะเหตุว่าเรื่องนี้ไม่ใช่เรื่องของคณะกรรมการธิการเป็นเรื่องของคณะรัฐมนตรี ได้มีหนังสือที่ สร. เท่าไรกระผมจำไม่ได้.....

ประธานรัฐสภา : คนละเรื่องคุณพินิจครับ ๒ เรื่องที่คณะรัฐมนตรีขอถอนไปก่อนยังไม่เข้าสภา นี่เรื่องที่เข้าสภาแล้ว คนละเรื่องกันครับ

นายพินิจ จันทรสุนทร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ลำปาง) : ก็เข้ามาขอถอนอีกนี่ครับ จะให้ใครถอนครับ กระผมอยากจะถามว่า เมื่อคืนท่านให้รองนายกรัฐมนตรีว่าจะพูดกับสภาหรือไม่

ประธานรัฐสภา : อันนี้เป็นข้อที่ผมหารือสภาว่าจะยอมให้ถอนได้หรือไม่หลายฉบับครับ อย่าเอาไปปนกันครับ

นายพินิจ จันทรสุนทร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ลำปาง) : กระผมไม่ได้ปนครับ แต่กระผมมีความเห็นว่าการที่ถูกลงสนธิ ไม่เหมาะสมครับ.

ประธานรัฐสภา : เอาละครับ ไม่มีใครดูถูกครับ ผมขอมติอีกครั้งหนึ่งท่านผู้ใดเห็นสมควรเปิดอภิปรายในเรื่องนี้ โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๒๗๗ คน)

ประธานรัฐสภา : ท่านผู้ใดเห็นสมควรเปิดอภิปรายต่อไป โปรดยกมือขึ้น

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ประธานรัฐสภา : ไม่มี เป็นอันว่าที่ประชุมลงมติให้เปิดอภิปราย ดังเช่นนั้นตามข้อหารือของผม ที่ว่าที่ประชุมนี้จะยินยอมให้ผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติที่ ๒ ฉบับดัง

๑๒๘

กล่าวนี้ถอนกลับไปทบทวนใหม่หรือไม่ ท่านผู้ใดเห็นสมควรให้ถอนกลับไปทบทวนใหม่ได้ โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๒๘๒ คน)

ประธานรัฐสภา : ท่านผู้ใดเห็นว่าไม่สมควรยินยอมให้ถอนกลับไป โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๒๕ คน)

ประธานรัฐสภา : มีท่านสมาชิกยินยอมให้ถอนกลับไปได้ ๒๘๒ ท่าน ไม่ยินยอม ๒๕ ท่าน เป็นอันว่าที่ประชุมลงมติยินยอมให้ถอนกลับไปได้

นายประยูร สุรนินวงศ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุดรธานี) : กระผมขอกราบเรียนปรึกษาท่านประธาน ท่านประธานที่เคารพ กระผม ประยูร สุรนินวงศ์ จากอุดรธานี สังกัดพรรคพลังใหม่ ขอกราบเรียนหลังจากที่ได้ลงมติกันไปเรียบร้อยแล้วจุดต่างพวดยของสภาแห่งนี้ ถ้าเรารับหลักการร่างพระราชบัญญัติฉบับอื่นไปแล้วก็ตาม อยู่ ๆ ก็ไปหาเสียงจากสมาชิกทั้งหลายให้มาถอนกลับไป เช่นร่างพระราชบัญญัติงบประมาณ.....

ประธานรัฐสภา : คุณประยูรครับ อันนี้เกมแล้วนะครับ

นายประยูร สุรนินวงศ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุดรธานี) : อันนี้กระผมก็เกมแล้ว แต่กระผมได้เห็นจุดต่างพวดยอันนี้ สมมุติว่าร่างพระราชบัญญัติงบประมาณ ซึ่งเป็นจุดสำคัญของประเทศอย่างนี้ รับหลักการไปแล้วไม่สามารถหาเงินมาทำอย่างนั้นได้ ก็มาสู่สภาใหม่บอกว่า ขอถอนกลับไปใหม่ดีกว่า วิธีการอันนี้กระผมขอให้ข้อสังเกตว่าตั้งเข้ามาทางออกสำหรับการออกกฎหมายอย่างนี้ มีวาระที่ ๒ วาระที่ ๓ เขาจะไม่ทำการถอนในวาระแรกเด็ดขาด วาระที่ ๒ เขาเข้ามาแก้ไขไม่ได้ก็ไม่มีอะไร แต่มีวาระที่ ๓ ซึ่งเขาเปิดประตูทางออกให้ ในแง่ของกฎหมายทั่ว ๆ ไปก็ตาม คือไม่รับเลย ว่ากฎหมายฉบับนั้นไปเลยในวาระที่ ๓ แล้วอีก ๖ เดือนก็เสนอขึ้นมาใหม่ แต่ที่เราไม่ได้ทำตามขั้นตอน

ประธานรัฐสภา : เอาละครับ พอแล้วครับ คณะกรรมาธิการก็แข็งแรงแล้วว่า

ทำอย่างนั้นก็ได้ แต่ว่าเสียเวลาเสียแรงงานเปล่า ๆ คือนั่งทำงานกันไปแล้วก็เสนอมาให้
 คว้าในวาระที่ ๓ ไม่มีประโยชน์หรอกครับ ขอดำเนินการประชุมต่อไปครับ

นายประยูร สุรนิวงศ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุดรธานี) : ครับ-ขอบ-
 คุณครับท่านประธาน

นายพินิจ จันทรสุนทร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ลำปาง) : ท่านประธาน
 ที่เคารพ กระผมขออนุญาตท่านประธานได้ตั้งข้อสังเกตไว้สักนิดหนึ่งว่า ญัตติเมื่อสักครู่
 นี้เรื่องการถอนร่างพระราชบัญญัติกรุงเทพมหานครท่านครดินไปนั้น ขณะเดียวกันตามรายงาน
 บันทึกเทปก็ได้บันทึกไว้ว่าคุณเปี่ยมรัฐ วัชรภรณ์ ได้เสนอญัตติขออนุญาตแล้วปรากฏว่า
 ท่านประธานคณะกรรมาธิการกับเลขานุการลาออก ญัตติแรกตกไป กระผมขอท้วงติงไว้
 เพียงเท่านี้ ขอได้โปรดพิจารณา เดียวสภาแห่งนี้จะเป็นโมฆะนะครับ ขอบคุณมากครับ

ประธานรัฐสภา : ยังไม่มีผลนะครับ เรื่องการลาออก เพราะว่ายังไม่มีการ
 สื่อยืนยันมาประกอบการพิจารณา

นายพินิจ จันทรสุนทร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ลำปาง) : ก็ลาออก
 กลางสภา ท่านนายกรัฐมนตรีก็ลาออกกลางสภา .....

ประธานรัฐสภา : คุณเคฉินว่าอย่างไร

นายคณิน บุญสุวรรณ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ชลบุรี) : ท่านประธาน
 ที่เคารพ กระผม คณิน บุญสุวรรณ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จากจังหวัดชลบุรี พรรค-
 กิจสังคม กระผมเกรงว่าอาจจะมีการเข้าใจผิดและสับสนจากการที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ
 เมื่อสักครู่นี้ ได้อภิปรายไปและกล่าวหาว่า การเสนอญัตติของคุณเปี่ยมรัฐ วัชรภรณ์ เสนอ
 มานั้นมีผลทำให้ญัตติเดิมตกไป กระผมขอกราบประทานอนุญาตท่านประธานรัฐสภาและ
 ท่านสมาชิกผู้มีเกียรตินำข้อบังคับ ข้อ ๓๓ มาอ่านให้ที่ประชุมฟัง ขอประทานอนุญาต
 ข้อ ๓๓ นั้นระบุไว้ว่า “เมื่อที่ประชุมกำลังปรึกษาญัตติโดยอยู่ ห้ามมิให้เสนอญัตติอื่นนอก
 จากญัตติต่อไปนี้ (๑) ขอแปรญัตติเฉพาะในเรื่องที่มีไขกฎหมาย (๒) ขอให้รวมระเบียบ
 วาระประชุมที่เป็นเรื่องเดียวกัน ทำนองเดียวกัน หรือเกี่ยวเนื่องกันเพื่อพิจารณาพร้อมกัน
 (๓) ขอให้ส่งปัญหาไปยังคณะกรรมาธิการเพื่อพิจารณา หรือขอให้บุคคลใดส่งเอกสาร

หรือมาแสดงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น (๕) ขอให้รวมหรือแยกประเด็นพิจารณา หรือลงมติ (๕) ขอให้เลื่อนการปรึกษา (๖).....”

ประธานรัฐสภา : ขอโทษครับคุณเคณีน ไม่จำเป็นหรอกครับ พอแล้วครับ นายเคณีน บุญสุวรรณ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ชลบุรี) : ครับ ไม่จำเป็นกระผมขอสรุปว่า การที่คณะรัฐมนตรี วัชรวาทณ์ เสนอญัตติมานั้นไม่เข้า ๑ ใน ๕ ข้อนี้ เพราะฉะนั้นจึงไม่เป็นญัตติที่ถูกต้อง ขอขอบคุณครับ

ประธานรัฐสภา : ผมจะขอชี้แจงคุณเพนิจให้ทราบ ที่บอกว่าท่านกรรมการ ลาก่อนนั้น คุณทองหยดประธานคณะกรรมการท่านบอกว่า ถ้าสภาไม่ยอมให้ถอน ขอ ประธานโทษนะครับ จะให้ดันทุรังทำไปอย่างนั้นใช่หรือไม่ครับท่านทำไม่ได้ท่านก็ต้อง ลาก่อน แต่ว่าเมื่อสภาอนุมัติให้ถอนแล้ว ก็หมดเรื่องไปแล้ว ยังมีเรื่องอื่นที่สำคัญต่อไป อีก คือเนื่องจากว่ายังมีร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัติ ซึ่งที่ประชุม มีมติยินยอมให้ถอนไปนั้นอีก ๒ ฉบับ คือร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของ คณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๖ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. . . . และร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการส่วนท้องถิ่นนครหลวง พ.ศ. . . . (หม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ทั้ง ๒ ฉบับ และได้บรรจุไว้ใน ระเบียบวาระเรื่องที่ค้างพิจารณา ๕.๔ และ ๕.๕ ต่อไปนั้น ซึ่งท่านผู้เสนอได้ขอลอน ร่างพระราชบัญญัติหลักไปแล้ว และต่อไปนั้นท่านผู้เสนอก็คงได้มีหนังสือขอลอนร่างพระราช บัญญัติรองทั้ง ๒ ฉบับนี้ด้วย แต่จะถอนได้ก็ต่อเมื่อสภาอนุมัติอีกแหละครับ เพราะว่า ได้บรรจุระเบียบวาระไปแล้ว เพราะฉะนั้นในการที่หม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ กับพวกขอ ถอนร่างพระราชบัญญัติอีก ๒ ฉบับนี้ คือ ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของ คณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๖ กับร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการส่วนท้องถิ่นนครหลวง พ.ศ. . . . อันนี้ยังไม่ได้รับหลักการนะครับ เป็นแต่เพียงบรรจุระเบียบวาระไว้แล้วเท่านั้นเอง ที่ประชุมจะอนุมัติให้ถอนหรือไม่ ท่านผู้ใดเห็นสมควรให้ถอนได้ตามที่หม่อมราชวงศ์ คึกฤทธิ์ กับพวกขอ โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๒๑๔ คน)

ประธานรัฐสภา : ท่านผู้ใดไม่ยินยอมให้ถอน โปรดยกมือขึ้น
(ไม่มีสมาชิกยกมือขึ้น)

ประธานรัฐสภา : ไม่มี เป็นอันว่าที่ประชุมลงมติยินยอมให้ถอนให้คณะกรรมาธิการที่ ๓ กระทั่งถาม ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว คือพิจารณา
รายงานการประชุมลับของรัฐสภา ในคราวประชุมรัฐสภา ครั้งที่ ๑๐/๒๕๒๒ (สมัยวิสามัญ)
วันศุกร์ที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๒๒ ซึ่งคณะกรรมการพิจารณาเปิดเผยรายงานการประชุม
ลับที่พิจารณาเสร็จแล้ว

ขอเชิญคณะกรรมการเข้าประจำที่ครับ

(กรรมการเข้าประจำที่)

ประธานรัฐสภา : ขอเชิญคณะกรรมการแถลงครับ

พลเรือเอก หม่อมราชวงศ์พันธุ์ทิพย์ เทวกินส์ (ประธานคณะกรรมการ) : ท่าน
ประธานสภาที่เคารพ คณะกรรมการยังไม่มีอะไรที่จะแถลงเพิ่มเติมครับ

ประธานรัฐสภา : ต้องมีสิครับ คือต้องเสนอให้ที่ประชุมทราบว่ที่ประชุมกัน
มานี้จะให้เปิดเผยหรือไม่เปิดเผยรายงานการประชุมลับ

พลเรือเอก หม่อมราชวงศ์พันธุ์ทิพย์ เทวกินส์ (ประธานคณะกรรมการ) : คือ
คณะกรรมการได้พิจารณาแล้วเห็นว่าไม่สมควรที่จะเปิดเผยรายงานการประชุมลับของรัฐ
สภา ครั้งที่ ๑๐/๒๕๒๒ (สมัยวิสามัญ)

ประธานรัฐสภา : คณะกรรมการบอกว่า พิจารณาแล้วเห็นสมควรไม่เปิดเผย
รายงานการประชุมลับของรัฐสภา ครั้งที่ ๑๐/๒๕๒๒ (สมัยวิสามัญ) ท่านผู้ใดจะมีอะไร
ซักถามหรือไม่ครับ

นายสมพร จุริมาศ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ร้อยเอ็ด) : ท่านประธานที่
เคารพ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ตามที่ท่านประธานคณะกรรมการได้ชี้แจงว่า ไม่มีอะไร
ที่จะเปิดเผยและไม่เห็นสมควรนั้น กระผมขอทราบเหตุผล อยากจะขอทราบเหตุผลว่าที่
ไม่เปิดเผยนั้นเพราะอะไร

พลเรือเอก หม่อมราชวงศ์พันธุ์ทิพย์ บริพัตร (ประธานคณะกรรมการ) : กราบเรียนท่านประธานสภา การประชุมหรือการพิจารณาของคณะกรรมการได้พิจารณาเห็นว่า การเปิดเผยรายงานการประชุมลับในเรื่องนี้จะกระทบกระเทือนต่อสัมพันธ์ไมตรีระหว่างประเทศครับ

ประธานรัฐสภา : มีท่านผู้ใดข้องใจอีกหรือไม่ครับ

นายสมพร จุริมาศ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ร้อยเอ็ด) : ท่านประธานที่เคารพ ชี้แจงแค่นี้กระหม่อมพอใจ แต่ขึ้นมากพูดเพียง ๒-๓ คำ บอกว่า ไม่สมควรจะเปิดเผย แต่ถ้าบอกว่ากระทบกระเทือนถึงสัมพันธ์ไมตรีระหว่างประเทศ อย่างนี้เหตุผลพอ กระหม่อมพอใจไม่ติดใจครับ

ประธานรัฐสภา : ถ้าเช่นนั้นผมขอมติจากที่ประชุมว่าเห็นสมควรเปิดเผยรายงานการประชุมลับของรัฐสภา ครั้งที่ ๑๐/๒๕๒๒ (สมัยวิสามัญ) วันศุกร์ที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๒๒ หรือไม่ ท่านผู้ใดเห็นสมควรไม่เปิดเผย โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๒๑๐ คน)

ประธานรัฐสภา : ท่านผู้ใดเห็นสมควรเปิดเผย โปรดยกมือขึ้น

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ประธานรัฐสภา : ไม่มี เป็นอันว่าที่ประชุมลงมติเป็นเอกฉันท์ว่ายังไม่สมควรจะเปิดเผยนะครับ

ที่ระเบียบวาระต่อไป พิจารณารายงานการประชุมลับของรัฐสภา ในคราวประชุมรัฐสภาครั้งที่ ๑๑/๒๕๒๒ (สมัยวิสามัญ) วันศุกร์ที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๒๒ ซึ่งคณะกรรมการพิจารณาเปิดเผยรายงานการประชุมลับพิจารณาเสร็จแล้ว

ขอเชิญอีกครั้งเถอะครับคณะกรรมการพูดให้ยาวกว่านี้อีกหนึ่งครั้งครับ

พลเรือเอก หม่อมราชวงศ์พันธุ์ทิพย์ บริพัตร (ประธานคณะกรรมการ) : ท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ คณะกรรมการพิจารณาเปิดเผยรายงานการประชุมลับได้พิจารณาแล้วเห็นว่า รายงานการประชุมลับของรัฐสภา ครั้งที่ ๑๑/๒๕๒๒ (สมัยวิสามัญ) วันที่ ๙

พฤศจิกายน ๒๕๒๒ นั้น ไม่สมควรที่จะเปิดเผย เนื่องจากมีข้อความซึ่งจะกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของประเทศและกระทบกระเทือนต่อสัมพันธ์ไมตรีระหว่างประเทศ

ประธานรัฐสภา : มีท่านผู้ใดติดใจอีกหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกติดใจ)

ประธานรัฐสภา : เมื่อไม่มีท่านผู้ใดติดใจ ผมจะขอมติว่าท่านผู้ใดเห็นสมควรไม่เปิดเผยโปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๒๑๐ คน)

ประธานรัฐสภา : ท่านผู้ใดเห็นสมควรเปิดเผย โปรดยกมือขึ้น

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ประธานรัฐสภา : ไม่มี เป็นอันว่าที่ประชุมลงมติเป็นเอกฉันท์ว่าไม่สมควรจะเปิดเผยรายงานการประชุมลับของรัฐสภา ครั้งที่ ๑๑/๒๕๒๒ (สมัยวิสามัญ)

เนื่องจากวันนี้มีเรื่องสำคัญอย่างอื่นอีก เกี่ยวกับการประชุมสหภาพรัฐสภา ซึ่งจะต้องกระทำการเลือกกรรมการเป็นการด่วน เพราะว่าจะมีการไปประชุมกันที่ต่างประเทศในวันนั้น ๒-๓ วันนั้นละครับ เพราะฉะนั้นผมขอความกรุณาว่าการประชุมสภาจะต้องปิดลงโดยเร็ว เพื่อจะได้เลือกกรรมการหน่วยกันก่อน คุณชายว่าอย่างไรครับ

พลโท ช่าง อังศุโชติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กาญจนบุรี) : เรียนท่านประธานรัฐสภา กระผม พลโทช่าง อังศุโชติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดกาญจนบุรี พรรคชาติไทย ขอปรึกษาท่านประธาน โดยจะใช้ข้อบังคับข้อ ๓๒ เพราะมีเรื่องด่วนที่ได้พิจารณาว่าสมควรที่จะปรึกษา เรื่องที่กระผมจะขอปรึกษา คือ เรื่องการให้สัมภาษณ์ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเวียดนาม ซึ่งมาให้สัมภาษณ์เมื่อวานขึ้นนี้ครับ

ประธานรัฐสภา : เรื่องนี้ผมได้ดู ที.วี. เมื่อคืนนี้ ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศได้แถลงแก่ไปแล้วนะครับ

พลโทช่าง อังศุโชติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กาญจนบุรี) : ขอประธานทราบเรียนว่า เมื่อเข้าในคณะกรรมการการต่างประเทศของสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งกระผม

เป็นประธาน ได้มีการประชุมปรึกษาเรื่องนี้ ก็ได้พิจารณาเห็นว่า คำแถลงของท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศนั้นยังคงคลุมเครืออยู่ คือท่านพูดว่า "ถ้าเขาพูดจริงๆ" คือเราต้องการทราบว่า เรื่องนี้เขาพูดจริงหรือเปล่า อยากรจะขอทราบ และนอกจากนี้ จะมีคำถามอย่างอื่นอีกบ้างครับ

ประธานรัฐสภา : ถ้าจะไม่เสียเวลามากนัก ทางรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศจะช่วยกรุณาชี้แจงสักหน่อยได้หรือไม่ครับ เดี่ยว ว่าอย่างไรครับ

นายธีระ ปิยะสุวรรณ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ลพบุรี) : ผมธีระ ปิยะสุวรรณ พรรคเสรีธรรม จากจังหวัดลพบุรี ผมคิดว่าถ้าท่านประธานอยากจะให้ท่านรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศชี้แจงเรื่องนั้นแล้ว ผมขอเสนอเป็นญัตติให้ประชุมลับ เพราะเป็นเรื่องเกี่ยวกับต่างประเทศ

ประธานรัฐสภา : ขอให้คุณชายเสนอเป็นญัตติในที่ประชุมครับ

พลโทชาญ อังสุโชติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กาญจนบุรี) : ครับ การประชุมลับนี้จะต้องมีผู้รับรองประมาณ ๑ ใน ๕ ตามข้อบังคับ ข้อ ๑๐ ครับ

ประธานรัฐสภา : ๓๐ คน ครับ ท่านผู้ใดรับรองบ้างครับ คุณชายเสนอให้ประชุมลับในเรื่องเกี่ยวกับต่างประเทศนี้

พลโทชาญ อังสุโชติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กาญจนบุรี) : ขอผู้รับรองครบจะต้องใช้ข้อบังคับ ข้อ ๑๐ ครับ

จำลอง เอก ทรงธรรม บัญญัติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงใหม่) : ท่านประธานที่เคารพ กระผมรู้สึกว่าคุณจะละเอียดถี่ถ้วนแล้วครับ กระผมคิดว่าท่านนั้นแหละครับเป็นประธานรัฐสภาที่หนักแน่น แต่รู้สึกว่าคุณจะลงไป กระผมขอถามท่านประธานว่า พลโทชาญ ลูกขึ้นมาถามท่านประธาน ท่านประธานก็ถามรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ผมก็ขอถามว่า ตามในลักษณะอะไร เป็นกระตุ้มหรือเสนอเป็นญัตติที่คุณชายเสนอญัตติเมื่อคืนนี้เสนอญัตติประชุมลับ และก่อนที่จะเสนอญัตติประชุมลับนั้น คุณชายเสนอเป็นอะไร กระผมอยากจะถามท่านประธานครับ

ประธานรัฐสภา : ปรึกษาหารือครับ เพื่อผลประโยชน์ของประเทศชาติครับ

จำลอง เอก ทรงธรรม บัญญัติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงใหม่) : ถูกต้อง
 กระทบไม่ว่า แต่ว่าปรึกษาหารือกันได้เสนอเป็นญัตติหรือเปล่า ครั้งแรกยังไม่ได้เสนอเป็น
 ญัตตินะครับ

พลโทชาญ อังสุโชติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กาญจนบุรี) : ท่านประธาน
 ครับ กระทบได้ทราบเรียนท่านประธานและที่ประชุมแล้วว่า กระทบขอใช้ข้อบังคับ ข้อ
 ๓๒ คือ ญัตติที่ไม่ต้องเขียนเป็นหนังสือหรือบอกล่วงหน้า (๑) ขอให้ปรึกษาเป็นเรื่องด่วน
 มีผู้รับรอง ๕ คน นะครับ

นายสีหนาท ฤาชา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ชัยภูมิ) : ท่านประธานที่เคารพ
 กระทบ นายสีหนาท ฤาชา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากจังหวัดชัยภูมิ พรรคชาติไทย
 ด้วยความเคารพต่อสภานี้เป็นอย่างยิ่ง กระทบได้เห็นลักษณะของท่านสมาชิกสภาผู้แทน
 ราษฎรผู้ทรงเกียรติยศนี้ซึ่งนำชี้ที่ท่านประธานรัฐสภา ซึ่งได้ทำหน้าที่อย่างถูกต้องและประ
 ณีประนีประนอมมาด้วยดี กระทบอยากจะขอประทานกราบเรียนว่า ถ้าเราจะรักษามารยาทกัน
 บ้างในการที่จะชี้หน้าว่าใครเลอะเทอะนั้น ควรจะรักษามารยาทกันสักหน่อย กระทบเห็น
 แล้วเมื่อกันรู้สึกไม่ค่อยพอใจ หัง ๆ ที่ได้เคารพนับถือท่านผู้มีเกียรติผู้นี้มาตลอดเวลา ขอ
 เตือนกันไว้บ้างครับท่านประธานที่เคารพ

จำลอง เอก ทรงธรรม บัญญัติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงใหม่) : กระทบ
 ไม่ได้ชี้หน้าท่านประธาน กระทบชี้พลโทชาญ อังสุโชติ ครับ

ประธานรัฐสภา : เอาละครับ พอแล้ว

จำลอง เอก ทรงธรรม บัญญัติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงใหม่) : กระทบ
 ขอให้ถอนคำพูดก่อนครับ กระทบชี้หน้า พลโทชาญ

นายสีหนาท ฤาชา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ชัยภูมิ) : ครับ ถึงอย่างนั้นก็
 เอะครับ ท่านประธานที่เคารพ ก็ควรจะอยู่ในสภาพที่ให้เกียรติต่อรัฐสภาแห่งนี้ด้วย
 กระทบมีความเห็นว่าอย่างนั้นท่าน ประธานรัฐสภาที่เคารพ

จำลอง เอก ทรงธรรม บัญญัติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงใหม่) : กระทบ
 ขอประท้วง เพราะว่าการจะพูดอะไรเป็นสิทธิของกระทบที่จะพูดในการประชุม

ประธานรัฐสภา : ครับ ก็เป็นสิทธิของท่านเหมือนกัน เอาละครับเลิกแล้วดีกว่า

จำลองเอก ทรงธรรม บัญญาดี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงใหม่) : กระผมขอให้ถอนคำว่า “ไม่มีมารยาท” กระผมขอให้ถอนคำพูดครับ

นายสีหะนท ฤาชา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ชัยภูมิ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผมพูดคำว่า “ถ้าจะรักษามารยาท” ครับ ไม่ได้พูดว่า “ไม่มีมารยาท” กระผมพูดชัดเจนมากครับท่านประธานที่เคารพ

ประธานรัฐสภา : เอาละครับยุติได้แล้ว บอกแล้วจะครับพวกเดียวกันเอง ทั้งนั้น อย่าให้มีเรื่องมีราวอะไรกันเลย ตามข้อบังคับ ญัตติที่ขอให้ประชุมลับ ต้องมีผู้รับรอง ๑๓๒ ท่าน แต่เราได้มีผู้ยกมือรับรอง ๑๕๕ ท่าน ครบตามข้อบังคับแล้ว เพราะฉะนั้นต่อไปนี้เป็นการประชุมลับ ขอเชิญท่านผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องออกไปจากที่ประชุม แล้วกึ่งการขยายเสียงออกไปข้างนอกด้วย

(ผู้ที่อยู่ในที่ประชุมและผู้ที่เกี่ยวข้องซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับการประชุมได้ออกไปจากห้องประชุม)

หมายเหตุ รายงานการประชุมรัฐสภา ครั้งที่ ๒/๒๕๒๒ (สมัยสามัญ) วันศุกร์ที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๒๓ ตั้งแต่หน้า ๕๕ ถึงหน้า ๕๐ เป็นรายงานการประชุมลับพิจารณาเกี่ยวกับเรื่อง การให้สัมปทานของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเวียดนาม ซึ่งคณะกรรมการพิจารณาเปิดเผยแพร่รายงานการประชุมลับพิจารณาเสร็จแล้ว และสภาได้มีมติในคราวประชุมรัฐสภาครั้งที่ ๔/๒๕๒๔ (สมัยสามัญ) วันศุกร์ที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๒๔ ไม่เปิดเผย รายงานการประชุมลับครั้งดังกล่าว จึงไม่รวมอยู่ในรายงานการประชุมนี้

ประธานรัฐสภา : หหมดเรื่องการประชุมลับแล้วนะครับ แต่เนื่องจากเรามีกิจที่จะต้องทำสำคัญต่อไปอีกนะครับ ระเบียบวาระที่เหลือของการประชุมร่วมของรัฐสภา ผมขอเลื่อนไปในการประชุมคราวหน้า และหลังจากปิดประชุมแล้ว ขอเชิญประชุมหน่วยสหภาพรัฐสภาอีก ๓ หน่วย ซึ่งเลือกตั้งกรรมการเท่านั้นแหละครับ คงใช้เวลาไม่นาน ไม่ต้องพักแล้วไปนัดประชุมตอนบ่ายให้เสียเวลาอีก ขอความกรุณา ผมคิดว่าไม่เกินครึ่งชั่วโมงก็เสร็จ ขอขอบพระคุณครับ ตอนนี้ขอปิดประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๒.๐๐ นาฬิกา

ผู้จัดรายการประชุม

อุทุมพร แก้วสถิตย์

พชนี คล้ายสุวรรณ

รัชณี ขันธิโชติ

กัลยา สำราญศิลป์

พรรณบุบผา วิไลวงษ์

อุษา ตั้งกิจวรชัย

ประเสริฐ บันสิน

กฤษณา มิ่งสุวรรณ

พัชรี ไขคำพา

วัณณี เหมือนรัตน์

รุจิรา เมล็ดแดง

ภูษรงค์ เอกบุตร

อรสา เจียมเจริญ

สมศรี ใจอ่อนน้อย

อาภรณ์ พงษ์นาค

สรวิญา จันทร์เรีย

บังอร แก่นกุล

สมปอง วรภักดี

สุภาภรณ์ มาลัยทัต

สุจิตรา ทองมา

เยาวเรศ นवलสกุล

ทิพรัตน์ สาดประดับ

อัมพา กันทิโกวิทย์

สัมฤทธิ์ คงเลิศ

ชลอลักษณ์ ธรรมผล

สตีมา คุ่มมงคล

ประไพศรี แดงอินทวัฒน์

กรุณา พิมพ์สุวรรณ

สมชาย ดาวอุดม

ปราณี เอกรัตนากุล

เปรมจิต บุญหล่อ

คณะกรรมการการตรวจรายงานการประชุม

พลเอก เกริกศิลป์ กัลยาณกุล

พลเรือโท สำออง กรีโสภณ

พลเรือตรี ดำรงค์ เศษะนันท์

พันเอก กมล เรืองวุฒิ

นายสมพงษ์ ตริสุทธิ์

พลโท แสงว จามรจันทร์

นาวาอากาศโท มนูญ อัมรานนท์

พลเอก ประสาร อมาตยกุล

ตรวจแล้ว วันที่ ๙ เดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๒๓

สภาวรับรองในคราวประชุม

ครั้งที่...../.....(.....)

วันที่.....

ประธานรัฐสภา

รายงานการประชุมรัฐสภา
(คณะกรรมการตรวจแล้ว แต่รัฐสภายังมิได้รับรอง)

รายงานการประชุมรัฐสภา ครั้งนี้ คณะกรรมการตรวจรายงานการประชุมของวุฒิสภาได้ตรวจแล้ว แต่รัฐสภายังมิได้รับรอง เนื่องจากถึงคราวที่สมาชิกวุฒิสภาออกจากตำแหน่งเป็นจำนวนหนึ่งในสามของสมาชิกทั้งหมดของวุฒิสภาโดยวิธีจับสลากเมื่อครบสองปี ตามความในมาตรา ๘๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๒๑ โดยวุฒิสภาได้ดำเนินการจับสลากเพื่อให้สมาชิกออกจากตำแหน่งเป็นจำนวนหนึ่งในสาม เมื่อวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๒๔

จึงขอบันทึกไว้เป็นหลักฐาน และขอรับรองความถูกต้องของรายงานการประชุมรัฐสภาครั้งนี้ ตามนัยแห่งข้อบังคับการประชุมของวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๒๒ ข้อ ๒๔ วรรคสอง ซึ่งนำมาใช้ โดยอนุโลมในการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ตามความในมาตรา ๑๔๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๒๑

สงวน คำวงษา
(พันเอก สงวน คำวงษา)
เลขาธิการรัฐสภา